PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 70 lir

Leto XXVI. Št. 165 (7659)

TRST, torek, 28. julija 1970

RESNE TEŽAVE IN ZAVLAČEVANJE VLADNE KRIZE

Colombo bo šele v sredo pričel posvetovanja s predstavniki socialdemokratov in socialistov

Na seji vodstva KD soglasno sprejeta dvoumna resolucija - Danes se Colombo sestane s parlamentarnima skupinama KD in z republikanci

RIM, 27. — Vse kaže, da se bo reševanje vladne krize vleklo še nekaj časa, saj bo Colombo šele v sredo pričel svoja posvetovanja najprej s PSU nato pa s PSI in bo verjetno v četrtek imel razgovore s predstavniki vseh osalih strank in skupin zastopanih v parlamentu. Formalno so tak postopek opravičili, ko je imel Colombo danes najprej uradni razgovor s predstavniki lastne stranke KD. Dejansko pa je prešlo bistveno vprašanje načina reševanja krize v roke demokristjanov.

Na današnji seji vodstva KD je obstajala še vedno formalna enotnost in so enotno odobrili zaključno resolucijo, ki pa se izogiba bistvenega vprašanja, kaj v resnici pomeni «organski levi center»: vlado v štirih, ali vlado v treh, glede česar so bila na seji vodstva izrazito ločena mnenja.

V resoluciji, ki je bila soglasno odobrena, se najprej izraža solidarnost Andreottiju in nato se obžaluje, da ni že prišlo do rešitve krize. V naslednjem odstavku se podpira poskus Colomba in se «potrjujejo že prejšnji sklepi o organski vladi levega centra, ki je ustrezna vladna formula, da na osnovi zagotovljene demokratične solidarnosti rešuje vprašanja države». Istočasno so tudi potrdili zaupanje delegaciji, ki je bila že prej pooblaščena, da se posvetuje s PRI, PSI in PSU.

Na seji demokristjanskega vodstva je uvodoma poročal Forlani, ki se je skliceval na svoja že prejšnja poročila, ko je govoril o težavah pri sestavi vlade. Nato je podčrtal nujnost enotnosti v vrstah KD in da vodstvo v tem kočljivem in težavnem razdobju kljub vsemu potrdi svojo voljo, da se uresniči sodelovanje štirih strank. Vse to pa je opogojil z ravnovesjem in tistim globokim razčiščenjem, ki naj omogoči premostitev preprek in omili trenja, do katerih je prišlo. Tajnik KD Forlani je dejal, da razume polemike, ki so v določeni meri upravičene, da pa sedanjem razdobju ne koristijo in da bi lahko zavrle novo razdobje reševanja krize. Govoril je tudi o meji, do katere so «razpoložljivi». Glede Andreottija pa je dejal, da je njegov program predstavljal osnovo, na kateri bi se lahko razpravljalo in je pravilno programske podrobnosti prepustil vladi.

Forlani je nato govoril o jasnem ideološkem odnosu do komunistične partije in o odločni obrambi demokracije, ki niso nekaj slučajnega pri političnih obveznostih KD, saj gre za nekaj trajnega, ki KD tudi karakterizira. V zvezi s to politično linijo je govoril tudi o lokalnih odborih, kjer mora priti prav tako do izraza skupna volja. Kolikor je vladno sodelovanje izraz demokratičnega razvoja, mora povsod v državi iskati solidarnost in je jasno, da mora priti do resne povezave tudi z občinami, pokrajinami in deželami. Ta del svojega govora je nadaljeval, da je v razgovorih z ostalimi tajniki štirih strank prišla do izraza volja, da se deluje v čim širši meri na osnovi političnega sporazuma, do katerega je prišlo pred sestavo Rumorjeve vlade. To na osnovi, da se potrdi levi center povsod, kjer je že bil ustvarjen, vprašanje pa se zastavlja, v primerih, ko obstaja ta možnost in je prej obstajala leva uprava. Potrebna je politična volja, da se tudi v takih primerih v največji možni meri ustanovijo odbori levega centra.

Pomembnejši je bil tudi ostavek, ki se je nanašal na sindikate, ko je tajnik KD Forlani omenil obveznost skupnega sodelovanja s sindikati na osnovi nadaljevanja linije, ki jo je že pričela Rumorjeva vlada, ki predstavlja pravilno osnovo za sestanek, razgovor in soodgovornost.

Kandidat za sestavo vlade Colombo je najprej ugotovil, da gre za izredno težko nalogo, ki jo je prevzel v delikatnem razdobju države, ko se stranke, ki so dosedaj sodelovale, sprašujejo, če še obstajajo pogoji za sodelovanje. Opozicije pa trde, da se je končalo razdobje levega centra. Težave pri reševanju problemov, nasprotja med silami levega centra in polemike o volilnih izidih so v nekaj tednih povzročile, da se je pozabilo na jasen nauk volivcev o stabilnosti in nadaljevanju formule levega centra.

Prišlo je do cetrifugalnega gibanja med političnimi silami demokratičnega sodelovanja, kar grozi v sedanjih pogojih s krizo, ki nima nobene veljavne alternative. Vendar vseh teh težav ne sme spremljati prepričanje, da ni več možna politika demokratičnega sodelovanja, saj je ta politika bistvena za deželo. Prepričano in odločno sodelovanje lahko zagotovi bistvene vrednosti svobode in demokracije in jih obrani nevarnosti, ki jim groze. Seveda pa gre tudi za odpovedi, ko se od strank ne zahteva, da se odpovedo lastnim značilnostim, temveč se mora sodelovanje pretvoriti v skupni napor in je treba utrjevati ono, kar združuje.

Politični problem je v teh naporih, ki jih mora narediti vlada in lokalne ustanove, če hočejo stranke levega centra premostiti sedanje težavne razdobje nacionalnega življenja.

Colombo je nato govoril o gospodarskih vprašanjih in je dejal, da se je treba izogniti dolgotrajni praznini oblasti in negotovostim, ki lahko bistveno poslabšajo položaj. Glede sedanjih vprašanj konjunkture pa je ponovil izjavo, ki jo je dal takoj, ko je bil imenovan za kandidata za sestavo vlade, da se vprašanja konjunkture povezujejo z reformami, ki še posebej zanimajo italijanske delavce. Gre za reforme, ki jih predlagajo sindikati in ki so bile na liniji že prejšnje vlade, ki jih je treba uresničiti ter jih povezati s stvarnimi možnostmi države in v okviru monetarne stabilnosti.

Tudi sedanji mednarodni položaj zahteva trdno vlado, ki bo zagotovila prisotnost Italije. V tej zvezi je omenil pobude za razširitev Evropske gospodarske skupnosti ter vse, kar se dogaja na Srednjem vzhodu.

Za «movimento iniziativa popolare» (struja Piccoli) je govoril dr. Tesini, ki je dejal, da težavnost položaja zahteva politično solidarnost in bistveno enotnost. Vse to pa na osnovi mandata predsednika republike, ki po njegovem mnenju osvaja njih stališča, da se lahko hitro obnovi štiristranska formula, ki je edina formula, ki spoštuje ljudsko voljo, ki je prišla do izraza na volitvah 7. junija, ko je bila poražena komunistična in desničarska opozicija. Tesini je seveda govoril tudi o politični javnosti.

Posl. Arnaud je za strujo «nuove cronache» (Franfanijeva struja) dejal, da težavni politični položaj zahteva jasnost, vztrajnost in potrpežljivost, da se premoste nasprotja in da se istočasno tudi do kraja ugotove resnične namere strank levega centra. V nadaljevanju pa sam ni bil prav nič jasen, ko se je skliceval na politični uvod Forlani in na poročilo Andreottija ter dejal, da obstaja vprašanje, če se bodo lahko vsi sporazumeli.

Predstavnik levice Galloni je dejal, da je zahteva po politični jasnosti že našla v KD svoj odgovor, ki izhaja iz glasovanj na zadnji seji vodstva. Zahteval je, da vsa stranka odkritosrčno podpre Colomba in da razširjeni mandat predsednika republike omogoča reševanje krize na najbolj optimalni način. V kolikor pa se bo izkazalo, da to zaradi krivde drugih strank ni mogoče narediti v okviru štiristranske vlade, je treba iskati druge rešitve v okviru organskega levega centra.

Rumor je imel na seji zelo kratek govor, v katerem je želel vse najbolje Colombu in izrazil pohvalo za napore Andreottiju.

V razpravo je posegel Moro, ki se je strinjal s politiko, ki jo je začrtal Forlani in izrazil željo, da bo Colombu uspelo premostiti težave, ki so v glavnem omenjali nujnost enotnosti in odločne politične linije KD.

Vodstvo PRI se bo sestalo jutri popoldne. Dopoldne bo imel Colombo sestanek s parlamentarnimi skupinami KD, popoldne pa z vodstvom PRI. V sredo dopoldne bodo najprej razgovori med Colombom in PSU, popoldne pa s predstavniki PSI.

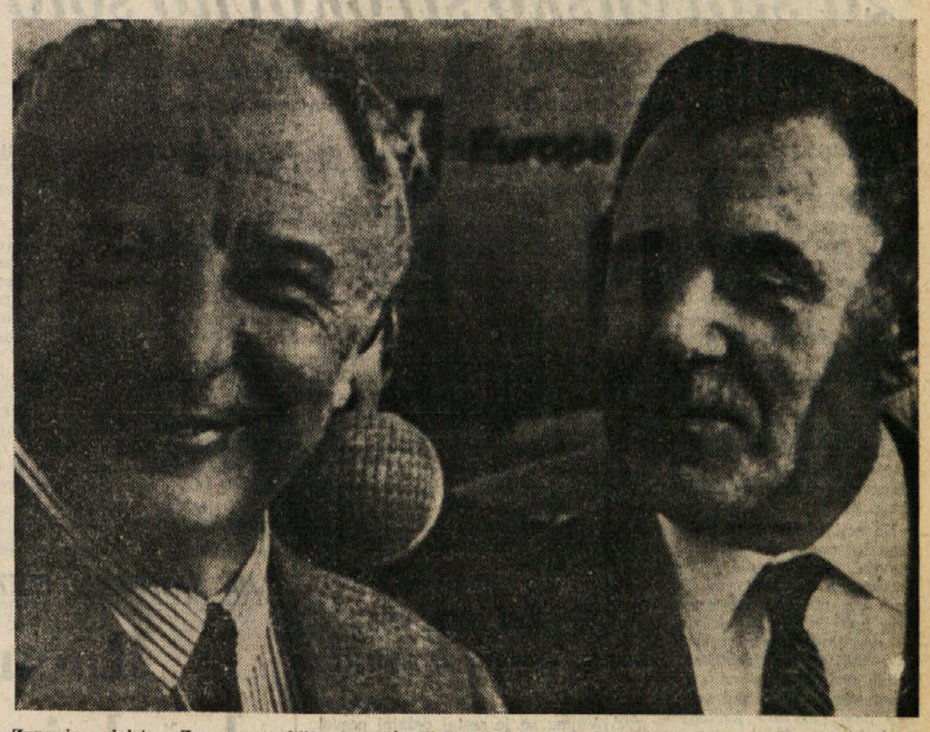

Zunanja ministra Zvezne republike Nemčije Walter Scheel (levo) in Sovjetske zveze Andrej Gromiko pred začetkom pogajanj v Moskvi

NISO DOSEGLI PLANA PRIDELKA SLADKORJA

Castro o lastni krivdi za gospodarske neuspehe

Napovedal je še trde čase in spremembe v vodstvu

HAVANA, 27. — Predsednik vlade Fidel Castro je včeraj govoril 200.000-glavi množici ob 17. obletnici ponesrečenega napada na vojašnico Moncada di Santiago, s čimer se je pričela na Kubi revolucija. Ob tej priložnosti je govoril ob zaključku žetve sladkornega trsta in je izrekel zelo ostre kritike na račun gospodarskih pomanjkljivosti. Večino odgovornosti je prevzel na samega sebe in je ponudil ostavko, kolikor bi to ljudstvo hotelo.

Fidel Castro je povedal, da niso dosegli predvidenega načrta žetve sladkornega trsta v višini 10 milijonov ton, saj so pridelali okoli 8 in pol milijona ton. Castro je dejal, da je šlo za cilj 10 milijonov ton in ta številka ni bila slučajno predvidena zaradi kakšnega športnega razloga, temveč zato da bi uravnovesili zunanjetrgovinsko bilanco in to zlasti s Sovjetsko zvezo.

V zvezi s tem uspehom je Castro dejal, da bi bilo bolje, če bi ljudje iskali drugega voditelja, ali še bolje druge voditelje. Dejal je, da so voditelji revolucije napravili vajensko dobo, ki je bila preveč draga in da jih ljudstvo lahko zamenja, kadar hoče, v vsakem trenutku in to tudi takoj.

Govoril je tudi, da je prebivalstvo nezadovoljno in napovedal, da bo prihodnjih pet let zelo težavnih in da je malo upanja, da bo prišlo do blagostanja pred razdobjem 1975-80. Nato je nadaljeval: «Naš sovražniki trdijo, da je pri nas nezadovoljstvo, in to je res in naši sovražniki imajo prav. Naši sovražniki govorijo o napetosti in imajo prav. Mi se ne bojimo povedati, da imajo naši sovražniki prav, ker oni imajo res prav. Nič nas ne briga, kako izkoriščajo naše trditve in če jih izkoriščajo, da bi nas spravili v zadrego. Zadrega je dobrodošla, sramota je dobrodošla, če jo lahko pretvorimo v napor, sramoto v delovni napor in zadrego v moralnost ter dostojanstvo.

Castro je dejal, da se je za 25 odstotkov zmanjšal pridelek mleka, za 23 cementa, za 32 umetnih gnojil, za 33 gume, resne so težave pri dobavah mesa. Ugotovil je, da niso bili sposobni voditi istočasno bitko za sladkor in na drugih področjih, ter da so junaški napori za povečanje pridelka sladkorja onvzročil neravnotežje v gospodarstvu in so se zaostrile težave.

Težave Kube izvirajo predvsem iz neznanja in nesposobnosti in se jih lahko reši smo z razgovorom z delovnimi ljudmi. Zaradi tega je priporočil voditeljem podjetij, da se pred važno odločitvijo posvetujejo z osebjem. Dejal je, da je zelo pomembno ustanoviti kolektivne organizme, v katerih bodo zastopani delavci, mladina, partija, ženske, itd. Napovedal je izmenjave v vladi in dejal, da je potreba zamenjati nekatere tovariše, ki so že izčrpani. Omenil je tudi objektivne težave, ko se je od 1958. do 1970. število delovnih ljudi relativno zmanjšalo.

Med drugim je Castro tudi povedal, da je bivši notranji minister Bolivije Antonio Akvedas prinesel na Kubo posmrtno masko in roke Ernesta Che Guevare, ki jih bodo postavili 8. oktobra na trgu revolucije v kristalno urno.

Na svečanosti je bil prisoten bolgarski predsednik vlade Todor Živkov.

SAJGON, 27. — Nekaj desetin južnih Vietnamcev je napadlo indijsko veleposlaništvo v Sajgonu ter zažgalo indijsko zastavo in avtomobil nekega diplomata. Demonstranti so protestirali zaradi obiska zunanje ministrice južnovietnamske revolucionarne vlade Ngujen Thi Binh v Indiji.

Kubanski predsednik Fidel Castro

Tudi Jordanija sprejela Rogersove predloge Izraelska vlada pa zavlačuje z odgovorom

Večina izraelskih ministrov naj bi bila naklonjena ameriški mirovni pobudi - Letalska bitka nad Sueškim prekopom

AMAN, 27. — Tudi Jordanija je danes uradno pristala na Rogersove predloge za rešitev krize na Bližnjem vzhodu. Jordanski zunanji minister Anton Atallah je izročil odgovor svoje vlade ameriškemu odpravniku poslov v Amanu, poleg tega pa je sklical sestanek veleposlanikov arabskih in drugih držav, da bi jih obvestil o jordanskem stališču do ameriške pobude ter o pristanku amanske vlade na mirovne predloge.

Medtem ko sta Sirija in Irak zavzela negativno stališče do Rogersovih predlogov, je sudanska vlada odobrila Naserjevo početje. Podobno stališče sta, čeprav neuradno, zavzela tudi Libanon in Kuvajt.

Glavna uganka pa ostaja Izrael: vse kaže, da skuša vlada v Tel Avivu čim bolj zavlačevati stvari, češ da potrebuje nekatera «pojasnila». Sicer pa se že kažejo znaki ameriškega pritiska na izraelske voditelje, da bi pristali na Rogersove predloge: eden najuglednejših izraelskih listov, popoldanski «Maariv», piše danes, da je večina izraelskih ministrov naklonjena sprejemu Rogersovih predlogov s pogojem, da bi ZDA dale ustrezna zagotovila glede popolnega «zamrznjenja» vojaškega položaja med predlaganim trimesečnim premirjem. List dodaja, da so nekateri ministri opustili svoja odklonilna stališča po zagotovilih, ki jih je dal predsednik Nixon v svojem zadnjem pismu predsednici izraelske vlade Goldi Meir.

Sicer pa je tudi ves izraelski tisk danes mnenja, da bi moral Izrael pristati na Rogersove predloge. Vladni «Davar» piše, da izraelska vlada nikakor ne more odklonilno odgovoriti Washingtonu, potem ko sta Kairo in Moskva Rogersove predloge sprejela, čeprav je jasno, da je šlo pri tem za manever, in kljub zaskrbljenosti, da bi začasno prekinitev ognja izrabili za okrepitev egiptovsko-sovjetskega vojaškega potenciala. Podobna je tudi ocena časopisa «Jeruzalem Post», ki prav tako trdi, da je bil egiptovski pristanek na mirovne predloge manever, pri tem pa dodaja, da je jasno, da želi washingtonska vlada doseči mir na tem področju. Iz tega izhaja — po mnenju lista — da mora biti izraelski odgovor pozitiven.

«Ljudska fronta za osvoboditev Palestine» in «Demokratična marksistično-leninistična fronta», ki odločno nasprotujeta Rogersovim predlogom ter sta ostro kritizirali zadržanje egiptovskega predsednika Naserja, sta danes priredili v Amanu demonstracije, med katerimi je kakih tisoč Palestincev vzklikalo gesla proti Naserju in proti resoluciji OZN iz leta 1967 ter pozivalo k oboroženemu boju proti Izraelu. Palestinskim organizacijam pa neposredno odgovarja današnji «Al Ahram», najuglednejši egiptovski list, ki trdi, da Rogersovi predlogi nikakor ne obvezujejo organizacij palestinskega odporništva.

Vojaški položaj na Sueškem prekopu je bil danes posebno vroč: prvič po enem mesecu je egiptovsko letalstvo napadlo izraelske položaje na Sinaju. Kairski glasnik je trdil, da so egiptovska letala prizadejala sovražniku hude zgube na področjih El Cab in El Tina ter da so se vrnila nepoškodovana v svoja oporišča. Napad je potrdil tudi vojaški glasnik v Tel Avivu, ki je povedal, da so bili štirje izraelski vojaki ranjeni. Samo nekaj ur pozneje pa je prišlo nad kanalom do silovite letalske bitke, med katero naj bi Izraelci sestrelili dve egiptovski letali «mig 17». Izraelski glasnik je povedal, da so se piloti rešili s padalom ter da je protiletalsko topništvo zadelo še eno letalo, ki pa ga niso videli strmoglaviti.

V jutranjih urah pa je izraelsko letalstvo obstreljevalo jordansko ozemlje. Izraelci trdijo, da so napadli vojaške položaje v dolini Bejsan, amanski glasnik pa je izjavil, da so izraelska letala z raketami in brzostrelkami obstreljevala kolono civilnih vozil v pokrajini Kraima severno od doline reke Jordana. Glasnik je dodal, da je jordansko protiletalsko topništvo prisililo napadalce k umiku.

Belgijski zunanji minister na Poljskem

VARŠAVA, 27. — Z letalom je prispel danes na uradni obisk Poljske belgijski zunanji minister Pierre Harmel, ki je vrnil obisk bivšega poljskega zunanjega ministra Rapatskega 1967. leta. V razgovorih s sedanjim poljskim ministrom Jedrychewskim bosta obravnavala predvsem vprašanja evropske konference. Poljski tisk zelo toplo pozdravlja belgijskega ministra in piše o pozitivni vlogi belgijske vlade glede evropske konference ter o njenem prispevku, da ni bilo «docela negativno zadnje zasedanje NATO v Rimu».

Manevri v ČSSR

PRAGA, 27. — «Pravda» iz Plzna piše, da se vrše na češkoslovaškem ozemlju zelo pomembne vojaške vaje sil varšavskega pakta. Glasilo deželnega odbora KP za Češko poroča, o manifestaciji, ki je bila 21. julija v kasarni vojaškega področja v Plznu, kjer so vodilni predstavniki dežele pozdravili vojake, ki so se odpravljali na manevre nazvane «Taran».

PO PRVEM SREČANJU MED SCHEELOM IN GROMIKOM

V Moskvi so se začela pogajanja o nenapadalni pogodbi med SZ in ZRN

Razgovori potekajo za zaprtimi vrati v «stvarnem in prijateljskem vzdušju»

MOSKVA, 27. — V palači Spiridonov, reprezentančnem sedežu sovjetskega zunanjega ministrstva v središču Moskve, so se danes popoldne uradno zečela sovjetsko - zahodnonemška pogajanja za sklenitev sporazuma o prepovedi uporabe sile v medsebojnih odnosih. Prvi sestanek, o poteku katerega ni vesti, ker potekajo pogajanja za zaprtimi vrati, je trajal dve uri in deset minut. Agencija TASS poroča o njem samo to, da so bili prisotni, poleg zunanjih ministrov Scheela in Gromika, še zahodnonemški podtajniki Egon Bahr (ki je na 14 sestankih s sovjetskim zunanjim ministrom pogajanja pripravil), državni tajnik pri bonskem zunanjem ministrstvu Paul Frank in veleposlanik ZRN v Moskvi Helmuth Allardt, za sovjetsko stran pa funkcionarja zunanjega ministrstva Anatolij Kovalev in Valentin Falin.

Zelo skop v informacijah je bil tudi glasnik zahodnonemške delegacije Rudy Wechmar je na večerni tiskovni konferenci povedal, da sta oba ministra med sestankom prebrala vsak svojo uradno izjavo. Vzdušje na razgovoru je bilo po besedah glasnika «stvarno in prijateljsko». Wechmar je potrdil, da ostane dokument, ki ga je izdelal podtajnik Bahr, osnova za sedanje razgovore ter da bo težko vnesti kako spremembo.

Walter Scheel, ki je dospel v Moskvo že včeraj, je imel v jutranih urah neformalen sestanek s svojim sovjetskim kolegom, s katerim se je med drugim zmenil, da bodo pogajanja — z velikim razočaranjem več kot 200 tujih časnikarjev, ki so dospeli v sovjetsko glavno mesto — za zaprtimi vrati. Šef zahodnonemške diplomacije je po sestanku dejal, da je bilo srečanje «dobro» ter da je ugotovil pri sovjetskem sogovorniku stališče «velikega sodelovanja».

Za sedaj ni še znano, koliko časa bodo pogajanja trajala: agencija TASS je včeraj sporočila, da bo Scheel zapustil Moskvo 31. julija, kar pa je sam zahodnonemški zunanji minister demantiral. Scheel je dejal, da ni bilo doslej nobenega dogovora v tej zvezi ter da ne ve, kdaj bo zapustil SZ. Tudi TASS je svoje včerajšnje poročilo danes demantirala.

Besedilo sporazuma, s katerim naj bi se Sovjetska zveza in Zvezna republika Nemčija odrekli uporabi sile v medsebojnih odnosih, je že pripravljeno, čeprav seveda ni še bilo objavljeno. Sicer pa so številne postavke tega sporazuma že znane, v glavnem zaradi indiskretnosti zahodnonemške opozicije. Sporazum se bo v bistvu skliceval na člen 2 listine OZN in predvsem na paragraf, v katerem je rečeno, da je treba spore med državami reševati z mirnimi sredstvi ter da ni dovoljena uporaba sile ali groženj «proti ozemeljski nedotakljivosti in politični neodvisnosti» druge države.

Besedilo sporazuma predvideva tudi nekakšno priznanje sedanjih evropskih meja s strani Zahodne Nemčije. V tem pogledu pa obstajajo med stališčema pogajalcev nekatera nasprotja. Sovjeti namreč predlagajo, da bi sedanje meje med evropskimi državami, kot so izšle iz druge svetovne vojne, v dokumentu označili za «stalne», medtem ko se v Bonnu bolj zavzemajo za definicijo «nekršljive». Bonski pogajalci bi hoteli vključiti v besedilo sporazuma tudi neke vrste uvodno izjavo, v kateri bi potrdili pravico nemškega ljudstva do «samoodločbe», kar bi pomenilo, da se Bonn ne odreče načelu združitve obeh Nemčij. Zdi se pa, da Sovjetska zveza nasprotuje takšni formulaciji. V tem primeru naj bi se zahodni Nemci morali zadovoljiti z enostransko izjavo, v kateri bi objasnili svoje stališče glede tega vprašanja.

Sporno je tudi vprašanje zahodnega Berlina: kolikor je moč zvedeti o dosedanjih rezultatih pogovorov med štirimi velesilami, ki so pristojne za odločanje o usodi Berlina, je SZ pripravljena zagotoviti sedanji status s pogojem, da se Bonn odreče demonstrativnim akcijam, kot so volitve predsednika in zasedanje parlamenta v Berlinu. Rusi pa naj bi skupaj s predstavniki Vzhodne Nemčije olajšali stike med ZRN in Berlinom ter dali nekaj kontrolnih funkcij na poteh k temu mestu v roke zahodnonemških funkcionarjev.

CARACAS, 27. — Poplave, ki so v začetku preteklega tedna prizadele Barcelono, približno 30 km daleč od Caracasa, so povzročile do sedaj 30 žrtev. Poplavo je povzročila reka Neveri, ki je nenadoma prestopila bregove. Zdravstvene oblasti skušajo ugotoviti, če so še kake žrtve, da bi eventualno izdale primerne ukrepe, ki naj bi obvarovali področje pred nevarnostjo epidemije.

Razbita pogajanja o ladjedelnici v Palermu

PALERMO, 27. — Danes so se na sedežu odborništva za delo deželne uprave sestali predstavniki delavcev in delodajalcev ladjedelnice v Palermu. Odbornik D'Acquisto je obema strankama navedel kompromisni predlog, ki so ga delavci sprejeli kot osnovo za razpravo, delodajalci pa zavrnili.

D'Acquisto je dejal, da njegov predlog ni nekaj dokončnega, temveč predlog za hitro in konkretno rešitev krize. Predlog predvideva 9 odstotkov za manjkajoče akordno delo, (sedaj 3 odstotke) in postopno najemanje delavcev, ki delajo s posebnimi pogodbami, v skladu s objektivnimi potrebami podjetja ter končno, da se pooblasti predsednik dežele, da uredi vprašanja plačevanja delavnih dni v razdobju, ko je bilo podjetje zaprto. Gre za 3 sporne mesece, ko je podjetje samovoljno odredilo zaporo.

Deželni odbornik je obžaloval, da je podjetje zavrnilo posredovanje predsednika dežele in da je prišlo do ponovne zaostritve položaja. Pričakovali bi zahteve po pojasnilih, saj bi se samo tako lahko pogajanja nadaljevala, drugače pa so zaman.

Ko je 300 delavcev, ki so bili pred sedežem odborništva, izvedelo za vest o stališču lastnikov ladjedelnice, so pričeli odločno demonstrirati. Med drugim so tudi preprečili, da bi 4 vodilni predstavniki podjetja lahko zapustili urade. Intervenirala je policija in karabinjerji in je prišlo do kratkotrajnih incidentov, med katerimi so delavci metali kamenje in so lažje zadeli enega izmed vodilnih delavcev podjetja.

ŽE DVE LETI JE BIL HUDO BOLAN

SALAZAR UMRL

Celih 36 let je bil na čelu portugalskega fašističnega režima - Pod njegovim vodstvom je postala Portugalska najbolj zaostala država v Evropi

LIZBONA, 27. — Bivši fašistični diktator Portugalske Salazar je umrl danes zjutraj za srčno kapjo v starosti 81 let. Septembra 1968 je moral prestati težko operacijo na možganih, od katere si ni več opomogel. V istem času je prepustil predsedstvo vlade Marcelu Caetanu ter se po petih mesecih zdravljenja v bolnišnici umaknil v svojo uradno rezidenco. Bil je paraliziran po celem levem delu telesa, njegove umske sposobnosti pa so bile znatno zmanjšane.

Salazar, ki je bil diplomiran pravnik, je prvič stopil v portugalsko vlado kot finančni minister leta 1926, nekaj dni po državnem udaru maršala Gomeza da Costa, ki je strmoglavil parlamentarni režim in upostavil vojaško diktaturo. Zaradi spora z vojaškimi predstavniki je Salazar kmalu izstopil iz vlade, v katero se je vrnil, spet kot finančni minister, dve leti pozneje. Leta 1930 je ustanovil fašistično stranko «Unione nacional», leta 1932 pa je postal predsednik vlade. To funkcijo je obdržal do 26. septembra 1968.

Obdobje Salazarjeve vladavine pomeni najbolj nesrečno obdobje v zgodovini Portugalske, ki je postala gospodarsko najbolj revna država Evrope. Salazar je imel tudi velike kolonialne ambicije, ki pa so doživele hud udarec leta 1961 z indijsko zasedbo otoka Goa in z izbruhom osvobodilnega boja v Mozambiku, Gvineji - Bissau in Angoli.

Laird potrdil: Ameriški vdori tudi v Laos

WASHINGTON, 27. — Ameriški vojaki v Južnem Vietnamu so že večkrat prekoračili laoško mejo ter se na laoškem ozemlju borili proti «severnovietnamskim četam». To je povedal ameriški obrambni sekretar Melvin Laird na seji neke komisije predstavniške zbornice. Seja je bila še 4. maja, vendar so Lairdove izjave objavili šele danes.

Šef Pentagona je dejal, da niso vdori na laoško ozemlje pomenili kršitve omejitev v delovanju ameriških čet v Indokini, ki jih je določil kongres, ker je šlo za akcije, katerih namen je bil «zaščititi življenje Američanov v Južnem Vietnamu».

Glede ameriške intervencije v Kambodži je Laird povedal, da je tovrstno operacijo pripravil že pred štirimi leti tedanji vrhovni poveljnik sil ZDA v Vietnamu general Westmoreland, da pa načrta takrat niso izvedli «iz političnih razlogov».

BANGKOK, 27. Načelnik ameriške delegacije na pariških razgovorih za Vietnam David Bruce je imel danes v Bangkoku polurni razgovor s tajskim zunanjim ministrom Komanom o položaju v Indokini. Nato je Bruce z letalom odpotoval v London.

SKLEP PREDSEDSTVA SLOVENSKEGA GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

Nujno se je treba zavzeti za slovensko strokovno šolo

Uspešen zaključek tečaja srbohrvaščine - Vloga na ministrstva zaradi ukinitve poimenskega najemanja osebja

V četrtek, 23. t. m., je bila na sedežu Slovenskega gospodarskega združenja razširjena seja predsedstva, katere so se udeležili tudi strokovnjaki z raznih področij. Na seji je potekal razgovor predvsem o kritičnem stanju za slovensko gospodarstvo in študirajočo mladino na Tržaškem zaradi nerazumljivega zavlačevanja otvoritve slovenske strokovne šole. Da je strokovna šola, kakor tudi industrijski tehnični zavod s slovenskim učnim programom neobhodno potreben, je bilo že neštetokrat ugotovljeno pri vseh najbolj reprezentativnih slovenskih in drugih organizacijah in še posebej na konferenci o slovenskem šolstvu v dolinski občini.

Na seji je bila še enkrat poudarjena ogromna škoda, ki jo predstavlja pomanjkanje strokovnega šolstva za slovensko mladino, obenem pa pušča naše gospodarstvo brez potrebnih kvalificiranih kadrov za nadaljnji uspešni razvoj, ki ga tako življenjsko potrebujemo na številnih področjih, ki nam jih je fašizem ohromel pa tudi povojne prilike nam niso bile naklonjene. Zato je bilo izraženo enotno in odločno nezadovoljstvo, kakor tudi zahteva, da pristojne oblasti pristopijo brez nadaljnjega zavlačevanja k rešitvi tega perečega in za slovensko narodno skupnost življenjskega vprašanja.

Sprejet je bil nadalje sklep, da se Slovensko gospodarsko združenje še bolj intenzivno zavzame za rešitev tega vprašanja, da ga še posebej obravnava s svojo osrednjo organizacijo, Slovensko kulturno - gospodarsko zvezo, za temeljitejšo akcijo preko slovenskih izvoljenih predstavnikov.

Stanje o gornjem vprašanju sta uvodoma prikazala dr. Škerlj in inž. Stanič, v razpravo pa so posegli vsi prisotni.

Predsednik Bole je obvestil prisotne o uspešnem zaključku 1. letnika dveletnih tečajev za srbohrvaščino s paralelkami za Slovence na trgovski akademiji «Žiga Zois», za italijanske tečajnike pa na «Istituto Carli», saj je uspešno položilo izpite okrog 55 tečajnikov. S tem je bila tudi poudarjena utemeljenost pobude in akcije Združenja, da se organizirajo podobni tečaji, do katerih je končno prišlo po skoraj treh letih številnih intervencij na pristojnih mestih.

Na seji je bil sprejet sklep, da Slovensko gospodarsko združenje pripravi in predlaga še program za tretji letnik, kajti ugotovljeno je bilo, z ozirom na velik interes in potrebo, da se v tretjem letniku posveti čim večji del programa bolj izrazito strokovno komercialni pripravi tečajnikov, kakor tudi, da tovrstni tečaji zadobijo tako rekoč neko stalnost in kontinuiteto.

V nadaljnji razpravi je uvodoma podal poročilo dr. Oblak o položaju, ki nastaja z ukinitvijo poimenskega najemanja osebja in z uvedbo numeričnega dodeljevanja s strani urada na delo. Na ta način smatra združenje, da bi bilo posebno prizadeto veliko število naših operaterjev v deželi Furlaniji - Julijski krajini, kakor tudi slovenska mladina, ki išče zaposlitve. Zato je bilo sklenjeno, da se po krene akcija za primerno prilagoditev odlokov, ki urejajo to vprašanje in da se naslovi vloga na pristojna ministrstva, forume in osebnosti.

Predsednik Bole je prisotne seznanil s potekom priprav za volitve v obrtniško zbornico in bolniško blagajno, ki so bile preneše ne na 25. oktober t. l., kakor tudi o drugem tekočem delu združenja.

Odobrena javna dela na melioriranih področjih

Na odborništvu za kmetijstvo v Vidmu se je sestal deželni posvetovalni odbor za melioracije, ki je proučil številne načrte za melioracijska, gozdna in namakalna dela. Predvsem so odobrili načrt o izdatku 307 milijonov lir za okrepitev nasipov ob morski obali, ki varujejo meliorirano področje Brancolo. Nadalje so odobrili izdatek 98 milijonov lir za razširitev zadružne kleti v Rauscedu, kjer gojijo trtne sadike. Odobrili so tudi načrt za zgraditev zadružnega hleva v Forni Avoltri v znesku 60 milijonov lir. Prav tako so odobrili načrt za podaljšanje nasipa na reki Tilment ob sotočju s potokom Degano, za kar bodo porabili 80 milijonov lir. Odobren je bil tudi načrt za zgraditev nove ceste, ki bo povezovala melioirano področja v občini Paularo. Strošek bo znašal 69 milijonov lir. Za reguliranje reke Bele v občini Naborjet pa bodo porabili 55 milijonov lir. 61 milijonov lir je namenjenih za zgraditev nove ceste na melioriranem področju Cellina-Meduna. Končno so proučili in odobrili načrte za zgraditev kmečkih vodovodov, med katerimi je najbolj važen načrt za vodovod v občini Srednje v Beneški Sloveniji, za katerega bodo porabili 25 milijonov.

Seja upravnega sveta bolniške blagajne trgovcev

Bolniška blagajna trgovcev sporoča, da se je prvikrat sestal njen upravni svet, ki je soglasno ponovno izvolil za predsednika Ervina Puppija. V upravni svet so na novo imenovali na podlagi zakonskih predpisov dr. Nicola Paseja, ki bo zastopal deželnega ravnatelja urada za delo, ter Itala Fameo v imenu pokrajinske komisije za sezname.

Med svojo prvo sejo je upravni svet soglasno vključil v svojo sredo dr. Angela Perija na predlog tržaške zdravniške zbornice. V pokrajinsko komisijo za sezname pa je upravni svet imenoval svoja člana dr. Armanda Breganta in Carla Danielisa.

Zatem je upravni svet razpravljal o vrsti sklepov in jih odobril. Ti sklepi so se tikali osebja bolniške blagajne, pravilnika o upravljanju premoženja blagajne, izdatkov za zdravstveno oskrbo za prvih šest mesecev letos ter vpisa upokojencev na podlagi zakona št. 613 v sezname za zdravstveno oskrbo.

Trije odpusti v podjetju Italux

V Trstu se je pripetil prvi primer kršitve zakona o statutu o pravicah delavcev, odobrenega nedavno v parlamentu. Podjetje Italux, ki zaposluje okrog 70 delavcev, je namreč brez upravičene utemeljitve odpustilo tri delavce in med njimi enega člana notranje komisije. Ti delavci so bili znani po svoji aktivni udeležbi v stavkovnih bojih delavcev in so bili zato trn v peti podjetju, kar je pač očitno glavni vzrok za njihovo odpustitev z dela.

V tovarni menijo, da gre za poskus ustrahovanja in za izzivanje. Zato so delavci takoj napovedali protestno stavko, ki je popolnoma uspela. Sedaj pa so vzele sindikalne organizacije stvar v svoje roke ter so posredovale na pristojnih mestih z zahtevo, da se zakon spoštuje. To podjetje kakor tudi druga v industrijskem pristanišču uživa med drugim tudi razne ugodnosti iz javnih skladov za pospeševanje industrije in zakoni o teh podporah izredno določajo, da morajo podjetja, ki dobe javne prispevke, spoštovati zakonske predpise in delovne pogodbe. Zato je to ravnanje še toliko bolj vredno obsodbe.

RAZPRAVA O PROGRAMU POKRAJINSKE UPRAVE

Pristop k finansiranju slovenskega gledališča

Za vprašanja osebja in preureditve pokrajinskih uradov posvetovanje s sindikati in občinami - Slovenci in univerza

Na pogajanjih za obnovitev levosredinske uprave v pokrajini se razprava o delovnem programu bliža koncu. Ostaja seveda še vedno odprto politično vprašanje oblike koalicije in njenih političnih predpostavk, kar je v glavnem odvisno od poteka pogajanj za sestavo vlade v Rimu. Ne mehanično, toda jasno je, da se posamezne stranke ozirajo na stališča osrednjih vodstev in to pogojuje njihov odnos do partnerjev.

Glede programa vse kaže, da ni posebnih težav. Delegacije peterice levosredinskih strank, KD, PSU, SSL, PRI in PSI, v glavnem zbirajo predloge in o njih razpravljajo. V glavnem gre za izvirni prispevek posameznih strank k osnovnemu programskemu konceptu, ki ga je že pred časom orisal za KD poverjeni predsednik pokrajinske uprave dr. Michele Zanetti.

Tako so sinoči razpravljali tudi o vprašanju publicizacije slovenskega gledališča. Jasno stališče peterice je, da mora pokrajina pristopiti k finansiranju gledališča, kar tudi izhaja iz predhodnih dogovorov, katerih uresničenje je preprečila komisarska uprava. Druga točka, ki je neposredno zadevala zahteve slovenskega prebivalstva, je odnos univerze do slovenskega prebivalstva in njegove kulture. O tem so predstavniki strank razpravljali v zvezi z obvezami pokrajinske uprave v šolstvu. Socialisti so predlagali ustanovitev posebnega inštituta na tržaški univerzi, kjer naj bi proučevali kulturo in tradicije slovanskih narodov, s posebnim ozirom na Slovence, medtem ko se «Slovenska skupnost» zavzema za ustanovitev stolice za slovenski jezik, kjer naj bi se usposabljali šolniki, ki jim je bilo doslej treba posečati ljubljansko univerzo.

Predstavniki peterice, ki so se sestali ob 22. uri in nadaljevali neprekinjeno do polnoči, so obdelali tudi nekaj drugih točk programa, med temi vprašanja socialnega skrbstva in preureditev uprave, predvsem uradov. Glede vprašanj osebja in preureditve uradov so socialisti zahtevali, naj se ustanovijo posebne delovne komisije, v katerih naj bi posvetovalno sodelovali sindikalisti. Za nekatere druge zadeve pa naj bi prišlo do posvetovanja s predstavniki občin.

Razgovorov so se udeležili za KD dr. Zanetti in arh. Celli, za PSI Boniccioli, za SSL dr. Marc, dr. Mljač in dr. Legiša, za PSU Miani in Fogher, za PRI pa Sergio Pacor.

Prihodnji sestanek bo v četrtek.

Paolo Dal Seno razstavlja v Šempolaju

Jutri ob 19. uri bo v gostilni Gruden v Šempolaju otvoritev razstave slik s kraško motiviko, ki jih je napravil v Šempolaju in okolici milanski slikar, po rodu Tržačan. Paolo Dal Seno. Vsako poletje prihaja na Kras in spravlja na platno kraške motive. Tokrat razstavlja 25 svojih najnovejših del.

Dekle s ciao v citroen

Včeraj ob 15.55 so sprejeli na nevrokirurškem oddelku bolnišnice 15-letno Paolo Cosmini iz Ul. Smareglia 12, ki se je v Miramarskem drevoredu pri trčenju s svojim motornim kolesom ciao v avto citröen, za volanom katerega je sedel 42-letni francoski državljan Jean Caire iz Pariza, pobila po obrazu, bedrih, obeh nogah ter dobila pretres možganov. Okrevala bo v 10 dneh.

ZOPET VAM LAHKO POSTREŽEMO Z NOVIMI KNJIGAMI IZ DRAGOCENE ZBIRKE

NAŠA BESEDA

Tokrat razpolagamo z izbranim delom

ANTONA INGOLIČA (dve knjigi)

JANEZA MENCINGERJA

FRANA ERJAVCA

tržaška knjigarna

TRST - Ulica sv. Frančiška 20
Tel. 61-792

BCHE

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

TRST - Ulica F. Filzi št. 10
Tel. 38101/38045

opravlja vse bančne posle
kupuje tujo valuto

Včerajšnji odkupni devizni tečaji:

Ameriški dolar	626,—
Kanadski dolar	590,—
Brit. šterling	1490,—
Švic. frank	145,—
Franc. frank	110,—
Belg. frank	12,—
Hol. florint	172,—
Nemška marka	171,50
Avst. šiling	24,—
Jug. dinar (vel.)	46,—
Jug. dinar (mali)	47,—

Razna obvestila

SPDT obvešča, da redna seja, 29. t.m. odpade. Odborove seje bodo redno vsako sredo.

KASTA obvešča, da v četrtek, 30. t.m., odpade odborova seja.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Florjana Zubana daruje Anica Furlan 1000 lir za Dijaško matico.

Včeraj - danes

Danes, TOREK, 28. julija
ZMAGO

Sonce vzide ob 5.43 in zatone ob 20.39 — Dolžina dneva 14.56 — Luna vzide ob 00.51 in zatone ob 17.35

Jutri, SREDA, 29. julija
MARTA

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 27,5, najnižja 19,2, ob 19. uri 26,1 stop., zračni tlak 1018,2 stanoviten, vlaga 49 odst., veter 5 km/h severovzhodnik, nebo 3/10 pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 23 stop.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

V dneh 26. in 27. julija 1970 se je v Trstu rodilo 16 otrok, umrlo pa je 21 oseb.

UMRLI SO: 60-letni Giovanni Vidonis, 83-letni Antonio Razzini, 83-letna Andrea Melli, 70-letna Antonia Sirotich por. Vivoda, 71-letna Raimonda Balbi vd. Allaix, 76-letna Aurelia Ceselin vd. Dalino, 65-letni Ruggero Faimann, 66-letni Ottavio Depase, 79-letni Luigi Michelazzi, 87-letna Amalia Fabic vd. Vallig, 87-letna Maria Grabo vd. Lunich, 70-letna Anita Cecconi vd. Pugliese, 59-letni Carlo Cocolet, 75-letna Carolina Sumoneta vd. Percic, 69-letni Antonio Iacopich, 66-letni Guido Romano, 72-letna Maria Pittipaldi, 79-letna Paola Schutz vr. Pitassi, 66-letni Nicolo Bruni, 71-letni Umberto Saverio, 49-letna Giuseppina Ludvik.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

All'Esculapio, Ul. Roma 15, Al Cammello, Drevored XX. Settembre 4, Alla Maddalena, Ul. Istria 43, dr. Codermatz, Ul. Tor S. Pietro 2.

NOCNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Busolini, Ul. P. Revoltella 41, Pizzul-Cignola, Korzo Italia 14, Prendini, Ul. T. Vecellio 24, Serravallo, Trg Cavana 1.

Gledališča

POLITEAMA ROSSETTI

Nocoj, ob 21. uri se bo pričel v gledališču Rossetti «Festival operete 1970», ki ga je organiziralo gledališče Verdi skupno z Avtonomno turistično in letoviščarsko ustanovo. Za prvo predstavo so izbrali Lombardovo in Renzatovo «Deželo zvončkov».

Nocojšnja predstava bo zaradi sodelovanja odličnih umetnikov prav gotovo privlačna. V glavnih vlogah bodo nastopili Aurora Banfi, v glavni vlogi Bombona ,Franca Fabbri (Nela), Gino Taddei (Hans), Edda Valente (Pomeranija), Sandro Massimini (La Gaffe), Graziella Porta (Ethel), Nuto Navarrini (Tarquinio), Carlo Rizzi (Attanasio), Lino Savorani (Bazilijo) in Gianfranco Saletta (Tom).

Opereto, ki jo je režiral Giovanni Poli, bo dirigiral prof. Mario Bugamelli. Scene je izdelala scenografska delavnica gledališča Verdi pod vodstvom Paola Breganija, Sebastiano Soldati je izdelal kostime, Lino Landi pa je zasnoval koreografijo. Nastopala bosta orkester in zbor gledališča Verdi (zbor bo vodil Gaetano Riccitelli) ter balet, ki ga sestavlja 30 plesalcev in je bil ustanovljen prav ob priložnosti tega festivala.

Prodaja vstopnic za to predstavo, kot tudi za prihodnjo — Benatzkyjev «Pri belem konjičku» — se nadaljuje pri glavni blagajni v Pasaži Protti, v Vidmu pri UVAST, v Tržiču pri UTAT, pri potovalni agenciji Appiani v Gorici in v Gradežu.

Kino

MIRAMARSKI PARK

Danes tedenski počitek.

Nazionale 16.00 «L'amante svedese». Ulla Jacobson, Folke Sundquist.
Eden 16.30 «Una storia moderna — l'ape regina». Ugo Tognazzi, Marina Vlady. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 16.00 «Adulterio all'italiana». Catherine Spaak, Nino Manfredi. Eastmancolor.
Grattacielo 16.00 «Bye, Bye Barbara». Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Excelsior 16.00 «Non torno a casa stasera.» Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz 16.30 «Di pari passo con l'amore e la morte». Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Alabarda 16.30 «Gangsters 70». Joseph Cotten, Franca Polesello. Prepovedano mladini pod 18. letom. Technicolor.
Filodrammatico 16.30 «I peccati di Madame Bovary». Edvige Fenech. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Aurora 16.30 «Robin Hood l'invincibile arciere». Technicolor.
Cristallo 16.30 «I due nemici». Alberto Sordi, David Niven. Technicolor.
Capitol 16.30 «Carmen baby». Uta Levka, Claude Ringer. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 «John and Mary». Dustin Hoffmann, Mia Farrow. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Impero — Zaprto.
Vittorio Veneto 16.45 «Per favore non mordermi sul collo». Jack MacGowran.
Ideale 16.30 «Il grinta». John Wayne, Kim Darby. Technicolor.
Astra — Zaprto zaradi dopusta.
Astra — Zaprto zaradi dopusta.
Abbazia 16.30 «Vacanze sulla Costa Smeralda». Little Tony, S. Dionisio, F. Amendola. Technicolor.

KINO NA OPČINAH

danes ob 18. uri barvni film:
MEGLIO MORTO CHE VIVO
Igrajo: Clint Walker, Vincent Price in Anne Francis.

KINO «IRIS» PROSEK

danes ob 19.30 barvni dramatični film:
GEOMETRA DI UN DELITTO
Igrajo: George Chakiris, Lana Turner in Egon Karin.
Mladini pod 14. letom vstop prepovedan.

Izleti

SPD Trst organizira v dneh od 8. do 16. avgusta turo v Dolomite z osebnimi avti. Na programu je obisk sledečih gorskih skupin: Tre Cime di Lavaredo, Totane, Pordoi - Sella, Catinaccio in Marmolada. Nekaj prostih mest v avtomobilih. Plan ture in pojasnila v Ul. Geppa 9, tel. 31119.

Zveza partizanov na Opčinah priredi 9. avgusta izlet s tovariškim srečanjem na Nanosu in sicer na grobnico padlih, kjer bo počastitev njihovega spomina s položitvijo venca, potem k Vojkovi koči in k razgledni točki.

Prevoz z zasebnimi avtomobili. Vpisovanje pri tov. Renerju na Opčinah, Proseška št. 6 (tel. 21 18 31). Cena za hrano (čevapčiči in kosilo) 1200 lir.

SOŽALJE

Š. d. Devin-Štivan izreka svojemu članu Orlandu Zbogarju ob smrti očeta iskreno sožalje.

26. t. m. nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama in sestra

KAROLINA PERČIČ roj. ŠIMONETA

Pogreb drage pokojnice bo danes, 28.7.1970, ob 18. uri iz kapele glavne bolnišnice v zgoniško cerkev in nato na domače pokopališče.

Žalostno vest naznanjajo sin Pepi z ženo Nado, hčerke Milka, Anica in Ivanka z možem Giorgijem, sestra Amalija, vnuki, nečaki in drugo sorodstvo.

Saležd, Medja vas, Trst, Barkovlje, 28. julija 1970.

NA ZASEDANJU PRETEKLO SOBOTO

Računski dvor je odobril deželni obračun za leto 1969

Obračun znaša 51,4 milijarde lir, od česar odpade na izdatke v kapitalu 38,4 milijarde, na tekoče izdatke pa 13 milijard

Preteklo soboto je računski dvor proučil deželni obračun za leto 1969 ter izdal razsodbo o njegovi «parifikaciji», to je odobritvi. Razsodbo spremlja poročilo, ki ga bodo izročili deželnemu svetu skupaj z obračunom, o čemer bo deželni svet razpravljal skupno s proračunom. Zasedanja računskega dvora so se udeležile njegove združene sekcije, navzoč pa je bil tudi generalni ravnatelj državnega knjigovodstva dr. Bernes.

Kakor je že postal običaj deželne uprave, so tudi letos pripravili obračun v predpisanem roku, tako da ga je lahko računski dvor odobril še pred 31. julijem, kar je zadnji rok. Prav tako je že postal pozitiven običaj, da deželni svet obravnava obračun prejšnjega leta skupaj s proračunom naslednjega. Tako se bo zgodilo tudi letos. Na ta način se koristno povežejo podatki iz obračuna s postavkami proračuna.

Splošni obračun dežele je odobril odbor na seji 27. maja letos. Iz poročila, ki ga je pri tem podal odbornik za finance Tripani, je razvidno, da so uporabili sredstva, ki so bila na razpolago za lansko leto, v približno enaki višini kakor prejšnja leta. Obračun znaša namreč 51,4 milijarde, medtem ko so se obvezali za 38,4 milijarde izdatkov v kapitalu (74,6 odst.) in za 13 milijard v tekočih izdatkih. Ti izdatki, ki znašajo 25,4 odst., so porazdeljeni takole: 3,9 milijarde za osebje (7,7 odst.), 3,8 milijarde za splošna bremena (7,5 odst.), in 5,3 milijarde za razne prispevke (10,2 odst.). Gre za izdatke, od katerih so odbili prejemke iz prejšnjih finančnih let.

Ob odobritvi splošnega obračuna za leto 1969 je odbornik Tripani izjavil, da so bili podatki obračunov vedno bolj ugodni od podatkov v proračunu, bodisi kar se tiče tekočih izdatkov kakor tudi izdatkov v kapitalu. To je treba pripisati raznim prihrankom pri izdatkih, kar pomeni, da je deželna uprava zelo skrbno upravljala, poverjeni ji denar.

To se vidi zlasti v primerjavi z drugimi deželami, saj znaša tekoči izdatek v naši deželi samo 34,1 odst. v primerjavi z drugimi deželami s posebnim statutom (dolina Aoste 48,2 odst., Sicilija 46 odst., Sardinija 46,7 odst. in Tridentinska - Gornje Poadižje 36,9 odst.

Kar se tiče obračuna, je treba poudariti tudi povečanje posegov v socialne namene, to je 4 milijarde več kot v prejšnjem letu. Za šolstvo in kulturo so odobrili 2,3 milijarde več, za stanovanja pa 550 milijonov.

V NEDELJO V DEVINU

Uspel «ex tempore» za mlade umetnike

Nedeljski slikarski «ex tempore», ki ga je avtonomna turistična ustanova za devinsko-nabrežinsko obalo priredila za najmlajše ljubitelje čopičev in barv, je izredno lepo uspel. Natečaja se je udeležilo 37 otrok, od katerih je bilo kar 16 domačinov. Razsodišče se bo sestalo danes in bo izbralo najboljša dela, ki jih bodo seveda nagradili. Vsa dela mladih umetnikov bodo razstavili v devinski šoli. Razstava bo odprta do 9. avgusta.

Na vrtu hotela Ples v Devinu, katerega je lastnik dal prirediteljem na razpolago, pa je bila veselica s tombolo, ki je privabila domačine in turiste. Domačini so odnesli tri nagrade, dve pa sta pripadli turistoma iz Monze in Milana. Precej živahno je bilo v tekmah z vrečami, kjer so najboljša mesta pobrali Mulesan (Devin), Metti (Sesljan) in I. Mervic (Devin). Na veselici je igrala nabrežinska godba na pihala, pevski zbor «Fantov izpod Grmade» iz Devina pa je zapel več pesmi, med katerimi so bile tudi italijanske in furlanske.

Danes, torek, 28. julija, ob 20. uri, bo pri Magdaleni spodnji, na vogalu med ulicama Patrizio in Campanelle, javno zborovanje komunistične partije. Deželni tajnik KP Silvano Bacicchi bo govoril o političnem položaju in vladni krizi.

Počil mu je varilni aparat

Včeraj popoldne je 37-letni Pietro Madonia iz Ul. Caprile 13 delal na gradbišču podjetja SITE v Ul. sv. Marka 48, ko mu je nenadoma počil v rokah varilni aparat.

Zaradi opeklin I. in II. stopnje po rokah in na vratu so mu v glavni bolnišnici nudili le prvo pomoč in ga s prognozo okrevanja v dneh odslovili.

Zaključek vpisovanja v tečaj za popravne izpite

Opozarjamo vse starše, ki so prejeli ali niso prejeli dopisa za vpis svojih otrok v tečaj za popravne izpite v Slovenskem dijaškem domu v Trstu, da se vpisovanje zaključi v četrtek, 30. julija t.l.

V tečaj smo povabili tudi tiste dijake prvih razredov višjih srednjih šol, katerim je ministrski odlok dovolil, da lahko prestopijo v drugi razred višjih srednjih šol s slabimi redi iz posameznih predmetov. S tem smo hoteli takim dijakom pomagati preko težav, na katere bodo gotovo naleteli v novem šolskem letu, zlasti iz jezikov in matematike, če so bili na koncu šolskega leta iz njih negativno ocenjeni.

Vpisovanje je vsak dan od 10. do 13. ure v pisarni Slovenskega dijaškega doma v Ul. Ginnastica 72 ali Campo S. Luigi 11 (avtobusa štev. 25 ali 26 s Trga Oberdan do prve postaje od bolnišnice INAM). Kdor ne more iz razumljivih razlogov priti osebno k vpisu, lahko to stori tudi po telefonu na štev. 93-167.

RAVNATELJSTVO

VČERAJ POPOLDNE V SREDIŠČU MESTA

«Na pomoč, ugrabili so mi hčerko» a bil je le nedolžen sestanek

«Ugrabitelj in ugrabljenka», ki sta s svojo dogodivščino razburkala domala vso kvesturo, sta se po dveh urah vrnila domov... s krajšega pomenka na Nabrežju

«Mnogo hrupa za nič»... tako je naslovil eno izmed svojih komedij pred dvesto leti angleški dramatik, in v njo vpletel najrazličnejše usode prav tako najrazličnejših ljudi.

«Mnogo hrupa za nič» pa je tudi najnovejša pravljica «by Trst», kot bi se temu lahko reklo, času in okolju (tržaškemu, seveda) primerno prilagojena.

V njej nastopata dve glavni osebi: mlado, komaj 16-letno prikupno dekle (ugrabljenka) in 34-letni temnolasi moški, na prvi pogled komaj dorasel mladenič (ugrabitelj). Vmes pa še dekletova mama in prijateljica ter, kot krona vsemu, skoraj ves oddelek letečega oddelka kvesture pod vodstvom dr. Petrosina, ki je včeraj od 13. ure popoldne pa skoraj do 19. ure zvečer «iskal» ugrabljenko in ugrabitelja.

Kaj se je pravzaprav zgodilo? Zgodba sama po sebi je tako preprosta, kot je lahko preprost nedolžen, mogoče še idiličen sestanek, med dekletom in njenim «plavolasim princem».

Kot že rečeno, se je včeraj po 13. uri razširila po vseh uradih kvesture, bližnjih ulicah okoli Ul. Roma (kjer je prišlo do «ugrabitve») in kajpada po vseh redakcijah tržaških listov vest, da sta neznanca, okoli 25 let stara, ugrabila 16-letno Mariso Poropat iz Ul. Roma 28 in jo odvedla neznano kam.

Dogodek naj bi se odigral takole: Marisa in njena prijateljica, 18-letna Adriana Cirnjul z Reke sta ob 13.30 vstopili v dvigalo v IV. nadstropju omenjenega poslopja v Ul. Roma in se spustili do pritličja. Ko sta odprli vrata dvigala, pa sta zagledali dva moška. Eden od teh je hotel prijeti Adriano za noge, drugi pa je potisnil Mariso v dvigalo, zaprl vrata in se povzpel z njo do tretjega nadstropja.

Kaj se je potem zgodilo, ni znano. Ostane dejstvo, da Marise in neznanca, pozneje so ugotovili, da gre za 34-letnega Livia Vessela iz Ul. Rossetti 45, ni bilo dve uri na spregled. Da sta se mogoče skrila nekje v poslopju? Tudi to tezo je bilo treba opustiti, saj je edino stanovanje v poslopju tisto v IV. nadstropju, kjer bivata Marisa in njena mati, v vseh ostalih nadstropjih pa so le poslovni uradi.

Točno ob 15.05 pa je zazvonil v uradu kvesture telefon. Bila je Marisina mati, 45-letna Antonia Jacoveich por. Poropat, ki je s hropečim in stokajočim glasom, z malce nerazumljivimi besedami izustila «Na pomoč, ugrabili so mi hčerko. Pridite nemudoma v Ul. Roma...»

Ko so agenti z nekaj policijskimi vozili privozili do Ul. Roma, ju je v stanovanju že čakala prestrašena Poropatova in jim pričela pripovedovali «žalostno» zgodbo brez konca...

«Moja hčerka Marisa je slišala čudne šume, ki so prihajali iz III. nadstropja. Stopila je v dvigalo, se spustila najprej do tretjega, potem pa v pritličje... In potem... Potem je ni bilo več...»

«Je bila vaša hčerka zaročena?» so jo vprašali agenti.

«Ne, ne... O tem sem popolnoma prepričana. Saj je komaj pred dnevi prišla iz bolnišnice, kjer je bila nekaj časa zaradi živčne izčrpanosti».

Malce drugačno verzijo je dala Marisina prijateljica, Rečanka, ki je dejala, da je Marisa spoznala v umobolnici nekega Vessela, ki ga je vzljubila.

«Ste videli ugrabitelja?»

«Ne, nisem mogla videti ne enega, ne drugega, ker sta imela sklonjeni glavi.»

«Ampak sta jo ali je nista ugrabila?»

«Ne vem. Marisa je šla z moškim v dvigalo, potem pa ne vem... Šla sem stran...».

Marisina mati je med razgovorom posredovala agentom še en podatek. Dejala je, da je prejšnje jutro ob 6. zjutraj, ko je odprla stanovanjska vrata, zagledala pred vrati moškega, ki je tam mirno spal.

Dr. Petrosino se je takoj pozanimal, če podatek odgovarja resnici in podčastnik letečega oddelka kvesture Regia mu je odgovoril, da je prav on na materin telefonski poziv prišel «zbudit» mladeniča (bil je Vessel), ki je zaspal, ker «je bil truden, kajti še pred nekaj urami je bil skupaj z zaročenko».

«Gordijski vozel» se je pričel počasi razvezovati. Mlada Rečanka jim je dejala, da se je Marisa prejšnji dan srečala v baru «Stefani» z nekim moškim, katerega podatki so do pičice odgovarjali osebnim podatkom «ugrabitelja».

Sedaj pa je bilo treba samo čakati. «Trst ni Jug in takim ugrabiteljem težko verjamemo» so menili preiskovalci letečega oddelka. In res sta se «ugrabitelj in ugrabljenka» že pod dveh urah vrnila... domov.

Z agenti sta se srečala prav na pragu hišnih vrat, Marisa pa, ki se je bala «da bi ne mati kaj zvedela», se je onesvestila, tako da so jo morali z rešilnim avtom RK odpeljati spet v umobolnico.

Livia Vessela pa so medtem odpeljali na kvesturo.

«Bila sva na Nabrežju... za krajši pomenek» je malce zbegano priznal agentom. «Marisa bi morala jutri odpotovati v Pulj. Tako sem jo hotel še enkrat videti. Rad jo imam».

«Sta bila zmenjena za sestanek?»

«Da... Toda njena mati ni smela ničesar vedeti».

V bolnišnici je tudi Marisa potrdila to okoliščino. Šlo je le za krajši pomenek med zaljubljencema pred odhodom...

PREDEN GRESTE NA DOPUST, naročite se na

PRIMORSKI DNEVNIK

Pošljemo vam ga v kateri koli kraj, tudi v inozemstvo

15-DNEVNA NAROČNINA L 600

Telefonirajte na št. 93-808

VČERAJ NA KRIŽIŠČU UL. GAMBINI Z UL. CONTI

Pri trčenju dveh fiatov voznika in 3 pešci ranjeni

Do nesreče je zelo verjetno prišlo zaradi izsiljevanja prednosti - Od petih ranjencev so le dva pridržali v bolnišnici

Na križišču Ul. Gambini z Ul. Conti se je včeraj zjutraj, nekaj po 11. uri pripetila zaradi verjetnega izsiljevanja prednosti lažja prometna nesreča, v kateri je bilo pet oseb ranjenih.

Ob isti uri je 50-letni steklar Paolo Piccinno iz Ul. delle Fornace 4 vozil svoj fiat 500 po Ul. Gambini proti Ul. Rossetti. Komaj je privozil do križišča pa je trčil v fiat 850, s katerim je prav tedaj iz Ul. Conti, namenjen v Ul. Pascoli, privozil 55-letni uradnik Giordano Delmestre iz Ul. Campi Elisi 30. Precej močan sunek je odbil večji fiat na desni pločnik Ul. Conti, kjer je oplazil tri pešce, ki so stali ob robu.

Zaradi lažjih odrgnin po čelu, prsih in obeh komolcih so obema voznikoma ter 38-letni Marijl Corrente por. Marone iz Ul. Gambini 36, nudili v glavni bolnišnici, kamor so jih odpeljali z rešilnim avtom RK, le prvo pomoč.

Ostali dve ženski, ki sta bila z Maronejevo na pločniku, 48-letno Silvio Melilo por. Cargnoli iz Ul. Piccardi 20 ter 77-letno Lucio Bonifacio iz Ul. Gambini 36, pa so sprejeli, prvo na ortopedskem, drugo pa na nevrokirurškem oddelku bolnišnice.

Samomorilni skok pod kolesa tovornjaka

Včeraj zjutraj, nekaj po 8. uri, so agenti letečega oddelka kvesture na telefonski poziv neznanca prihiteli v Ul. Campi Elisi, kjer so nekaj metrov pred Trgom Rosmini našli na cesti že mrtvega 68-letnega šoferja Renata Pezzija iz Ul. Schiapparelli 50.

Ob truplu je stal 35-letni Guglielmo Grimaldi iz Boljunca št. 126, šofer tovornjaka s prikolico s tržaško registracijo, ki naj bi po domnevanju agentov, ki zadevo še preiskujejo, podrl priletnega moškega.

Grimaldi je od vsega začetka zasliševanja priznal, da je podrl moškega (na prednjem delu vozila so agenti našli koščke Pizzijeve obleke). Pri tem pa je odkrito dejal, da je moškega videl le v trenutku, ko je prečkal cesto z namenom, da skoči pod tovornjak.

Grimaldijevo izjavo je potrdil tudi neki mesar, ki je sledil vsemu prizoru. Dejal, da je Pezzi skušal v presledkih, verjetno v samomorilne namene, skočiti pod tak avtomobil.

Zastrupitev z živili?

Predvčerajšnjim ob 23.30 je na III. zdravniškem oddelku bolnišnice, kamor so jo sprejeli istega dne ob 12.50, padlegla 72-letna Marija Sittipaldi iz Ul. Commerciale 125. Ob sprejemu v bolnišnico je priletna ženska povedala, da se je že nekaj dni počutila precej slabo, ker je zaužila nekaj pršuta in sira vrste 'gorgonzola'.

OD SREDE DO SOBOTE

Miljske poletne prireditve

Od jutri do sobote bodo v Miljah za dobro voljo, smeh in zabavo turistov in domačinov spet poskrbele vesele skupine «Brivido», «Bulli e Pupe», «Lampo», «Orgia», «Sv. Barbara», «Spasimo» in «Trottola», ki so s svojimi alegoričnimi vozovi in maskami sodelovali v miljskem karnevalu. Miljski pust je za domačine in Tržačane, ker takrat ni turistične sezone, pred štirimi leti pa je občinski odbor za razvoj turizma dal pobudo za vesele prireditve med turistično sezono v okviru «miljskega poletja». Pustne skupine so se odzvale vabilu in prirejajo povorke, burke, vesele prizore, zabavo, ples, nastope godb itd.

V Miljah bo torej od 29. julija do 1. avgusta veselo razpoloženje, smeh in zabava. V sredo bo ob 20.30 sprevod pustnih skupin z godbami in otvoritev prireditev. Nastopila bo skupina «Lampo» z «Oazo nasmeha». V četrtek bo nastopila skupina «Brivido» z vodnimi vragolijami in starinskimi plesi, v petek nas bodo «odpeljali» na Havajske otoke, v soboto pa bo za zaključek višek prireditve, «nočna ekstaza» na kopnem in na morju.

Vse dni bodo delovali kioski posameznih skupin z jedačo in pijačo, ki bodo tekmovale za najlepši kiosk. Vsak večer bodo igrale godbe na pihala.

SLOVENSKE NAPISE V SLOVENSKIH KRAJIH

Cesta, ki pelje iz Repniča na proseško postajo (zgoniška občina), je zdaj zaprta zaradi del na železniški postaji. Pri odcepu ceste blizu Repniča je gornji napis samo v italijanščini. Kdo ga je postavil? Zakaj ni tudi slovenskega besedila?

Dvojezični napis — dobrodošlica v repentabrsko občino

Objavljamo nekaj fotografij, ki smo jih te dni posneli po našem Krasu, v repentabrski občini. Objavili bomo še druge posnetke in obiskali tudi druge občine.

Tokrat so na vrsti v glavnem napisne table ob cestah. Tako v zgoniški kot v repentabrski občini so ob vhodih v vasi napisane table z imeni vasi (v slovenščini in italijanščini), ki sta jih postavili tamkajšnji občinski upravi. Poleg teh vidimo tudi napise samo v italijanščini na tablah, ki so jih postavili pokrajinska uprava, cestno podjetje ANAS, pokrajinska turistična ustanova in zasebniki, ki so pokupili parcele, jih ogradili z betonom, ali bodečo žico in si tam zgradili hiše in hišice. Napise samo v italijanščini postavljajo tudi razna gradbena podjetja, uprava železnic itd. In to v popolnoma slovenskih krajih. Kdor je pristojen za izdajanje dovoljenj za postavljanje napisnih tabel, naj uveljavi načelo in pravico, da imamo tudi napise v slovenščini.

Napisi na gostilnah, trgovinah, restavracijah, hotelih, mesnicah, pekarnah itd. pa so stvar narodne zavednosti in doslednosti posameznika.

V repentabrski občini imamo glede tega slab zgled in do sedaj ni še zalegla nobena beseda. Občinska uprava je pred nekaj meseci postavila ob meji občine dvojezične napise z dobrodošlico turistom, gostinci in trgovci pa so, v ogromni večini, zelo «sramežljivi».

Napis, samo v italijanščini, ob pokrajinski cesti Prosek - Gabrovec

ZA ŠTEVILNE POBUDE NI DENARJA

Na goriškem gradu bi lahko prirejali večerno predstavo «Luči in zvoki»

«Pro Loco» se zavzema za to in za druge pobude - Treba bi bilo izboljšati vojni muzej in strokovno oceniti vojne dogodke pri nas - Turisti so navdušeni nad enovitostjo grajskega griča

V raznih forumih se je večkrat govorilo o razvoju Gorice na turistačnem in kulturnem področju, vendar je vse doslej ostalo le pri priredbi nekaterih osamljenih kulturnih manifestacij, ki imajo velik odziv v inozemstvu in v drugih kraji države ter se že več let uspešno ponavljajo, ne pustijo pa tistih stalnih sledov v prebivalstvu in v tujcih, ki pridejo k nam.

Manjka resnična turistična politika, ki bi morala v več letih dati trdno osnovo turističnemu razvoju v Gorici in njeni okolici.

To so stvari, ki jih predsednik goriške Pro Loco dr. Pellis vztrajno poudarja že leta in leta. Te stvari je dr. Pellis ponovil pred nekaj dnevi, ko je povabil v gostišče Lanterna d'oro na gradu novinarje goriških listov, da bi se z njimi pomenil o raznih problemih, ki zadevajo njegovo področje.

V gostišču Lanterna d'oro, ki ga je pred kratkim dala v najem za simbolično liro ustanovi Pro Loco goriška pokrajinska uprava, je Pro Loco uredila sedež svoje ustanove, v njem imajo sedež tudi furlanski folkloristi, tu bodo uredili tudi stalno razstavo goriških vin.

Goriški turizem je precej let živel na posledicah in spominih prve svetovne vojne. K nam so prihajali vlaki in avtobusi polni bivših bojevnikov, ki so se borili v naših krajih, vendarle ta turizem nagloma plahni, ker teh bojevnikov ni več med živimi. Na nekdanja bojišča prihajajo še vedno mnogi izletniki ,vendar je to izletništvo iz razumljivih razlogov omejeno.

Zaradi tega bi bilo treba preiti, je dejal dr. Pellis, k strokovnemu preučevanju prve svetovne vojne. Treba bi bilo v tem smislu povečati sedanji vojni muzej, ki je nastanjen v Palači Attems. Treba bi bilo zbrati razno dokumentacijo, najti morda kakšno staro orožje, ki leži zapuščeno v vojnih skladiščih, skratka, treba bi bilo opustiti spominologijo z zunanjim bleskom in poglobiti se v obojestransko preučevanje bitk v naših krajih.

Tak način obravnave prve svetovne vojne bi privabil v naše kraje ljudi raznih narodov in to bi bilo zelo pozitivno.

Gorica živi na stičišču različnih kultur in ljudje, ki se v teh kulturah izživljajo, iščejo danes, bolj kot kdajkoli v preteklosti, način kako bi se medsebojno spoznali in razumeli.

«Pro Loco» ima velikopotezne načrte, nima pa denarja, s katerim naj bi te načrte uresničila. Katera koli manifestacija kulturnega ali folklornega značaja stane dandanes veliko denarja. S težavo dobijo prireditelji kulturnih srečanj ali mednarodne folklorne parade ali mednarodnega pevskega tekmovanja potrebni denar. S še večjo težavo je moč dobiti denar za kaj drugega.

Pri «Pro Loco» so mnenja, da bi bilo treba valorizirati goriški grad. Naselje na grajskem griču je edinstveno, ohranilo je starinsko obliko, turisti vse to občudujejo. Vendar bi bilo treba dati temu okolju še večjo privlačnost. Ena izmed možnosti naj bi bila večerna predstava «Luči in zvoki», ki doživlja v poletnih mesecih veliko uspeha v raznih krajih, tudi v naši bližini, kot n. pr. v Miramaru. Tudi na našem gradu bi bilo moč prirediti kaj podobnega.

Ostanimo pri gradu. Dr. Pellis pravi, da bi občina ali pokrajina lahko kupili stavbo bivšega otroškega zavetišča Contavalle ter jo preuredila v mladinsko prenočišče, v «hostel».

Plesalci iz Ločnika so se vrnili iz Zagreba

Folklorna skupina iz Ločnika, ki je dosegla v zadnjem času lepe uspehe na svojih gostovanjih v Celovcu, Gradcu in po raznih krajih v Franciji, se je te dni vrnila iz Zagreba, kjer je sodelovala na veliki mednarodni reviji folklornih skupin, ki je trajala od 18. do 23. julija.

Poleg 45 jugoslovanskih folklornih skupin iz raznih republik, je na tej reviji sodelovalo tudi 15 inozemskih skupin iz prav toliko držav. Posebno je bila veličastna nedeljska povorka, pri kateri so po zagrebških ulicah sodelovale vse sodelujoče skupine s svojimi plesalci in godbenimi ansambli.

Goriški plesalci so dosegli tudi v Zagrebu lep uspeh in med povorko so razdeljevali številnemu občinstvu tudi turistične prospekte o Gorici in pokrajini, za katere je poskrbela goriška turistična organizacija Pro poco.

SINDIKALNE VESTI

Kmečki delavci so ugotovili pomanjkljivo izvajanje pogodbe

Ukrepi izvršnega odbora INPS v korist kmečkih delavcev glede figurativnih prispevkov

Pretekli četrtek in petek so imeli kmečki delavci, ki so zaposleni pri veleposestvih Ente tre Venezie v Fossalonu, Brunner v Terranovi, SATCA v Angorisu, Piave Isonzo v Villanova - Farra, Azienda immobiliare agricola v Ronkah ter Pinat v Pierisu, svoje občne zbore, na katerih so sindikalni voditelji poročali o aplikaciji vsedržavne delovne pogodbe in o poviških, ki so bili doseženi z dodatno pokrajinsko pogodbo od 8. aprila t. l. Govorili so tudi o sindikalni borbi delavcev na posestvu v Isola Morosini.

Prisotni delavci so soglasno poudarili svojo pripravljenost, da s sindikalno borbo podprejo svoje delovne tovariše. Poleg tega so ugotovili, da delodajalci ne izvajajo vseh sprejetih določil in obvez. Zato so delavci poverili svojim sindikalnim predstavnikom pri CGIL, CISL in UIL, da posredujejo pri prizadetih posestnikih za točno izvajanje določb državne delovne pogodbe in pokrajinskega dodatka.

Izvršni odbor INPS v Gorici je v zadnjih dneh proučil več pritožb proti zavrnitvi prošenj, ki so jih predložili kmečki delavci z namenom, da bi računali za pokojninske prispevke tudi figuralne prispevke za kmečko brezposelnost neglede na število delovnih dni.

Odbor INPS je ugodno rešil take prošnje in vsakemu kmečkemu delavcu, ki prejme letno do 220 dni podpore za brezposelne, bodo do te vsote akreditirali tudi zavarovalne prispevke. Do sedaj je bila najvišja mera teh prispevkov 156 dni za moške in 104 dni za ženske.

Iz tega izhaja, da bodo v bodoče prizadeti delavci lahko hitreje dosegli za pokojnino potrebno vsoto zavarovalnih prispevkov in tudi potrebno število zaposlitvenih let.

USPELO PRIZADEVANJE VODITELJEV DRUŠTVA «O. ŽUPANČIČ»

Velik uspeh prve ocenjevalne vožnje ki so jo v Štandrežu priredili v nedeljo

Mnogo ljudi je po slovenskih vaseh navdušeno sledilo tekmovalcem iz Štandreža in drugih krajev - Prvo mesto sta dosegla Danilo Peterin in Aleš Kušič Podelitev nagrad na nogometnem igrišču «Juventine»

Ves Štandrež je bil zbran v nedeljo zjutraj na trgu, da bi prisostvovali odhodu tekmovalcev ocenjevalne avtotekme, ki jo je priredilo prosvetno društvo «Oton Župančič» ob petindvaisetletnici svoje ustanovitve. Še več ljudi se je zbralo malo pred poldne, ko so se tekmovalci pričeli vračati, po dolgi in naporni poti in nihče ni zapustil svojega mesta dokler ni dospel zadnji vozač. Navdušenju ni hotelo biti konca, nadaljevalo se je zvečer, ko so na prazniku domačega športnega društva «Juventina» podelili nagrade.

Tekmovali so v glavnem mladi, mnogo je bilo med njimi Štandrežcev prisotni pa so bili tekmovalci iz Gorice in iz drugih slovenskih vasi. Tekma je bila izrecno za Slovence, saj so bila mnoga vprašanja s področja slovenske kulture in sploh s področja današnje slovenske stvarnosti. Sodelovali pa so tudi nekateri sodržavljani italijanske narodnosti, a vedno v skupini s Slovenci.

Prireditelji so zelo zadovoljni. Uspeh je dobil v številni udeležbi (sodelovalo je 39 avtomobilov), uspeh je bil v sodelovanju drugih prosvetnih društev, v navdušenju mladih avtomobilistov in predvsem v sodelovanju vsega štandreškega prebivalstva. Marsikdo, ki je prej stal ob strani, se je ob priliki te manifestacije približal društvu in tudi ponudil svoje konkretno sodelovanje.

Med tekmovalci so najbolj zadovoljni tisti, ki so zmagali in ki so dobili kot nagrado pokale, denarne vsote ali druga praktična darila. Zadovoljni so vsi, ki so tekmovali, saj je bila to velika manifestacija slovenske mladine, že druga letos po veličastnem prvomajskem štafetnem teku. Zahvaliti se moramo nadobudnim voditeljem društva «Oton Župančič», da so prišli do te zamisli.

Življenje naše manjšine se ne sme odvijati le po stari progi običajnega prosvetnega delovanja, najti mora tudi nove, moderne prijeme, katerih se današnja mladina najbolj oprijema. Zaradi tega ima sedanje vodstvo društva «Oton Župančič» v Štandrežu popolnoma prav, ko poleg pevskega zbora in dramske družine hoče uvajati še nove oblike delovanja, od nedeljske avtomobilske tekme do šahovskega tečaja. Zaradi tega se moramo s tega mesta javno zahvaliti predsedniku društva Danilu Nanutu, voditelju avtotekme Karlu Nanutu in vsem drugim, ki so kakorkoli pomagali pri lepem uspehu nedeljske prireditve.

V Štandrežu so včeraj dolgo komentirali izid tekme in nekateri komaj čakajo.... prihodnje leto, ko se bo ponovila.

Po vseh naših krajih, koder so šli avtomobili, je bilo polno ljudi. Tako v Pevmi kot na Oslavju, tako v Števerjanu kot po raznih kraških vaseh, tako tudi v Sovodnjah. Ljudje so bili radovedni in zelo lepo se jim je zdelo videti rdeče športne avtomobile, na katerih so bili nalepljeni listi s številkami in s slovenskim napisom.

Nekateri tekmovalci so bili «oboroženi» s knjigami, časopisi, zemljevidi. Drugo vprašanje je bilo posvečeno novemu sedežu Slovenske prosvetne zveze v Ulici Malta 2. Nekateri so kar «po staro» napisali Ulica Ascoli 1. Tekma je bila prirejena ob 25-letnici ustanovitve društva «Oton Župančič». Kljub temu da je bila ta obletnica napisana na vseh formularjih, ki so jih imeli tekmovalci, ni znal marsikdo odgovoriti na vprašanje «koliko let ima naše društvo». Pred tednom dni je bila otvorjena občinska knjižnica v Sovodnjah. Naš list je o tej otvoritvi veliko pisal: odgovori na vprašanje, kdaj je bila otvorjena zadnja knjižnica v Sovodnjah, pa niso bili vsi točni. Nekdo je napisal celo številko leta izpred prve svetovne vojne.

Eden med tekmovalci «ni našel» Čedada in ni šel zaradi tega skozi to mesto. Nekateri niso šli niti skozi prvo kontrolno postajo v Števerjanu. Drugi so šli kar po glavni cesti Gorica - Trst in se niso zmenili za kontrolno postajo v Sovodnjah. V neki beneški vasi je avtomobilist spraševal domačine kdaj je umrl pesnik Ivan Trinko, pa mu je neki stari mož dejal, da je neki Trinko umrl teden prej. Nekemu sovodenjskemu tekmovalcu pa je sotekmovalec zagotovo odnesel prvo mesto. Pravilno je odgovoril na vsa vprašanja, prišel je na cilj še kar točno, le pri enem vprašanju se mu je zataknilo in je zaradi tega moral plačati veliko stotin točk penala ter se plasiral na zelo slabo mesto: kaj je bilo temu vzrok? Vprašanje se je glasilo: «Koliko dreves raste sredi parkirnega prostora na Stari gori?». Drevesa so tri, šofer pa je v avtu nemirno čakal prijatelja, ki je počasi štel vsa okrog stoječa drevesa, ki jih je več kot sedemdeset.

Na zadnje mesto se je plasiralo žensko moštvo, sestavljeno iz štirih štandrežkih predstavnic nežnega spola. Marsikdo je protestiral, ko je ta skupina odpotovala. Ker so to bile mlade soproge prireditelj ev, so bili vsi ostlai tekmovalci prepričani, da bodo znale že vnaprej vsa vprašanja in zadevajoče odgovore. Rezultat pa kaže, da so znali njih možje doma vestno molčati o vprašalni poli in da niso torej vedno žene tiste, ki doma vse vedo in ukazujejo.

Tekmovalo je, kot smo dejali, 39 avtomobilov. Na cilj jih je dospelo brez diskvalifikacije 27, kar je zelo lepo število. Izločenih je bilo dvanajst avtomobilov, bodisi ker niso imeli vseh kontrolnih žigov, ali ker niso odgovarjali na vsa vprašanja. Eden je bil diskvalificiran, ker je šel skozi Mariano s precejšnjo nedovoljeno hitrostjo.

Evo lestvico rezultatov:

1. Danilo Peterin, Aleš Kušič, 136 točk penala; 2. Devan Brisko, Edvin Marušič, 186 točk; 3. Ivan in Viljem Zavadlav, 225 točk; 4. Leopold Gomišček in Rudi Cantelli, 226 točk; 5. Franco Macchiatella in dekle iz Rupe, 229 točk; 6. Arnaldo in Roberto, 231 točk; 7. Dario Nanut in Mirko Plesničar, 268 točk; 8. Miloš Tabaj, Nevenka Mozetič, Igor in Branko, 305 točk; 9. Dušan Lutman, 336 točk; 10. Boris Zavadlav, 378 točk; 11. Ace Mermolja in Neda Dornik, 383 točk; 12. Jordan Boškin in Danilo Silič, 459 točk; 13. Milivoj Hoban in Viljem Žezlin, 461 točk; 14. Marjan Tomažič, 492 točk; 15. Egon Nanut, 547 točk; 16. Tomšič in Devetak, 573 točk; 17. Milojka Morel, 620 točk; 18. Vojko Cotič, 629 točk; 19. Vojko Lutman in Gianni Brajnik, 690 točk; 20. Ivan Berdon in Rudi, 708 točk; 21. Miro Kuzmin, 827 točk; 22. Milan Gomišček in Bruno Gaiotto, 962 točk; 23. Giordano Rijavec in Marjan Roner, 967 točk; 24. Mario Gaeta in Jure Brajnik, 1.34 točk; 25. Vid Primožič, 1.148 točk; 26. Edi Makuc in David Brisko, 1.432 točk; 27. Breda, Tatjana, Jerica in Ana, 1.800 točk.

Zvečer so na nogometnem igrišču Juventine podelili nagrade. Prvoplasiranim avtomobilistom so podelili pokal društva «O. Župančič» in 20.000 lir v gotovini, drugim pokal Slovenske prosvetne zveze in 10.000 lir v gotovini, tretjim pokal Primorskega dnevnika in 5.000 lir v gotovini, četrtim pokal zavarovalnice «L'Abeille» in zaboj pijače dar marketa «S. Andrea», petim pokal trgovine Koren iz Gorice in zaboj pijače dar marketa «S. Andrea».

Sledila je še podelitev nagrad ekipam (vsako ekipo so sestavljali trije avtomobili). Prvo nagrado, pokal društva «O. Župančič» in tri salame, je dobila ekipa štev. 5 iz Štandreža (Ivan Zavadlav, Dušan Lutman, Leopold Gomišček), drugo nagrado, pokal «Juventine» in dva zaboja sadnih sokov, dar tvrdke Danilo Nanut, je dobila ekipa štev. 3 iz Štandreža (Egon Nanut, Jordan Boškin in Devan Brisko), tretjo nagrado, pokal pokrajinske uprave, pa ekipa štev. 2 iz Gorice (Rijavec Giordano, Aleš Kušič in Ace Mermolja).

Edini ženski ekipi, ki se je udeležila ocenjevalne avtotekme, in ki je dospela zadnja na cilj, so pokonili zaboj sladkega vinca, dar tvrdke Marzoli in Nanut iz Štandreža. Za nagrade so prispevali, poleg omenjenih trvdk, še Kmečka banka in avtoprevozno podjetje «La Goriziana».

Prireditelji se po našem listu lepo zahvaljujejo vsem tekmovalcem, darovalcem in domačinom, ki so kakorkoli sodelovali, ter vsem članom prosvetnih društev, ki so pomagali pri dobri izvedbi te športne manifestacije. Posebna zahvala tistim Števerjancem, Doberdobcem, Benečanom in Sovodenjcem, ki so pomagali na kotrolnih postajah, zlasti sovodenjskemu županu Češčutu, ki je sodeloval pri sovodenjski kontrolni postaji.

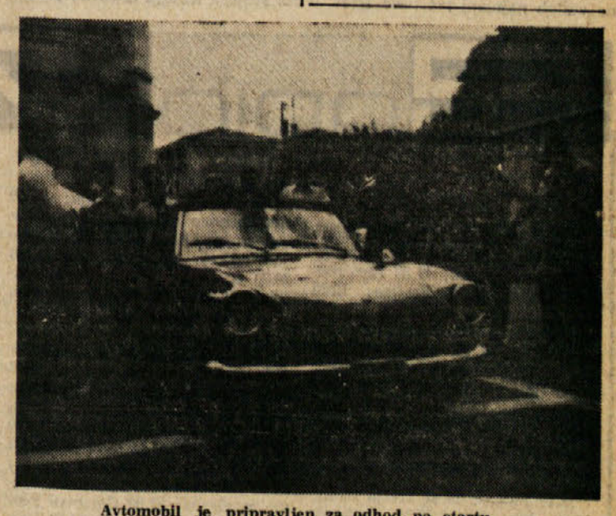

Avtomobil je pripravljen za odhod na startu

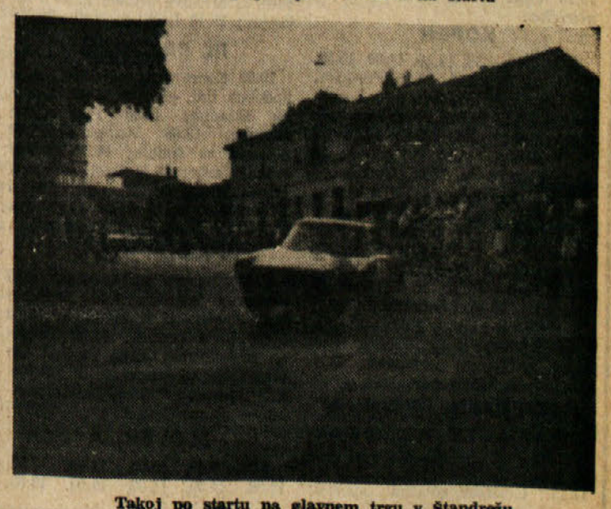

Takoj po startu na glavnem trgu v Štandrežu

PRIREDILA JO JE GORIŠKA PRO LOCO

S tombolo na Travniku so oživili star goriški običaj

Nagrade si je delilo več igralcev
Prodali so samo 4000 kartel

Na Travniku je bilo v nedeljo zvečer polno ljudi, vendar manj kot prejšnja leta. Pravzaprav so za goriško tombolo, ki so jo toliko let tradicionalno prirejali v korist zavoda «O. Lenassi» na dan sv. Petra in Pavla, minili zlati časi. Navade ljudi so se spremenile in za tombolo je iz leta v leto manj zanimanja, tudi zato, ker so bile nagrade premajhne za današnje potrebe. Do pred leti je bila glavna nagrada 50.000 lir, v drugih krajih pa imajo tombole nagrade po 100.000 in 200.000 lir, v sosednjem jugoslovanskem pasu pa postavijo kot prvo nagrado kar avtomobil.

Zaradi tega so letos tombolo odložili. Pravzaprav je niso nameravali niti prirediti. Na dan svetega Petra in Pavla je bilo na Travniku vse mirno. Goriška Pro Loco pa je prevzela pobudo in tombolo priredila v nedeljo zvečer. Tudi tokrat bo šel dobiček v korist zavoda «Lenassi».

Prodali so samo 4000 kartel, kar je malo. Do činkvine so se zmagovalci, bili so štirje, prikopali zelo hitro. Prvo nagrado v višini 30 tisoč lir so si morali porazdeliti: Franco Petroni, Gorica, Ul. Scala 11; Franca Vittorelli, Gorica, Ul. Morelli 11; Giorgio Bensa, Gorica, Ul. Morelli 8; Anna Emismi, Gorica, Drevored 20. septembra.

Ko je napovedovalec prebral petintrideseto izžrebano številko, in sicer 51, se je z dveh strani trga oglasilo «tombola!». Nagrado 100 tisoč lir sta si porazdelila Iolanda Petrini z Grada št. 8 in Mario Massari iz Ulice Piave. Drugo tombolo v višini 20.000 lir pa je dobila Giovanna Buiatti iz Ulice Garzarolli 22.

Poletne počitnice Državne biblioteke

Državna biblioteka v Gorici bo zaprta zaradi poletnih počitnic od 1. do 17. avgusta. V tem času, samo ob delavnikih, bo pisarna odprta od 10. do 11. ure, samo za vračilo izposojenih knjig.

Od 17. do 29. avgusta bodo imeli v biblioteki poletni urnik. Ob delavnikih bo knjižnica odprta le v jutranjih urah, od 9. do 12.30. Od 31. avgusta dalje bo knjižnica spet redno delovala: odprta bo ob delavnikih neprekinjeno od 9. do 19. ure.

PSI v Ronkah odklonila sodelovanje v odboru

Pokrajinsko vodstvo PSIUP je sporočilo, da je krajevna sekcija PSI v Ronkah odklonila sodelovanje v občinskem upravnem odboru te občine, za kar so jo PSIUP in KPI povabili še pred zadnjimi volitvami.

Pri mletju mesa se je porezala

Včeraj so za 20 dni sprejeli na zdravljenje v bolnišnico v Tržiču

V SOBOTO ZVEČER V ŠTEVERJANU

POLNAG SE JE KLATIL SUMLJIV TUJ MLADENIČ

Na goriški kvesturi so ga oblekli in odpremili v Benetke; od tod pa ga bodo poslali domov v Francijo

V soboto zvečer so videli vaščani iz Števerjana krožiti po polju v bližini vasi sumljivega neznanca, ki se je gol do pasu in v samih hlačkah klatil brez cilja okrog. Zadeva se jim je zdela sumljiva in obvestili so krajevne orožnike. Ti so šli na označeno mesto in tam v resnici opazili tujega mladeniča ter ga povabili v kasarno.

Izkazalo se je, da je Francoz in ker so imeli težave z jezikom, so ga spremili na goriško kvesturo, kjer so ga na uradu za tujce zaslišali. Mladenič je izjavil, da se imenuje Robert Lorence, ima 20 let je doma iz Meluna v okraju Senna in Marna ter da se je prostovoljno oddaljil od doma pred približno mesecem dni. Na področju Števerjana se je mudil že več dni ter šel večkrat skrivaj na jugoslovansko stran. Zadnjič ko se je mudil na jugoslovanskem področju naj bi mu nekdo odvzel kovček, vse dokumente in celo obleko. Zato je sklenil, da se vrne v Italijo in od tod nazaj domov v Francijo.

Njegovim izjavam uradniki na kvesturi niso preveč verjeli, še toliko bolj, ker je večkrat zašel v protislovja, ter so ga odposlali v Benetke z nalogo, da se predstavi tam na francoskem konzulatu. Seveda so mu pred odhodom preskrbeli tudi nekaj obleke. Mladenič je navaden delavec in francoski konzul bo poskrbel za njegov povratek domov. Števerjanci pa, ki mu niso povsem zaupali, so se po njegovem odhodu oddahnili.

Dva ranjena pri nedeljskem motornem krosu v Grojni

Preteklo nedeljo dopoldne je goriško moto društvo «Medeot» organiziralo moto-kros dirko, katera je šla tudi skozi Grojno. Eden od udeležencev, 18-letni Giorgio Bernard iz Trsta, Sprehajališče sv. Andrea 34, pa je na križišču v bližini gostilne «Pri Mirkotu» v Grojni trčil s svojim vozilom ob skuter, ki ga je vozil 36-letni Alessandro Protto iz Gorice, Ul. Vittorio Veneto 65 od Števerjana proti Gorici.

Trčenje je bilo precej močno in oba vozača so nemudoma odpremili v goriško splošno bolnišnico. Tržačanu so tam ugotovili zlom leve roke v zapestju in druge poškodbe ter so ga pridržali za 40 dni na zdravljenju. Prav toliko časa bo moral ostati v bolnišnici tudi Protto, ki so mu ugotovili zlom leve noge in druge poškodbe. Nesreča se je pripetila ob 11.30 in cestna policija je ugotovila tudi precejšnjo škodo na obeh vozilih.

V NEDELJO NA «BAZOVIŠKI» CESTI

Izgubil je nadzorstvo nad vozilom ki se je obrnilo s streho navzdol

Voznik je za bežen hip uredil steklenice, ki so se na ovinku prevrnile

Nekam nenavadna nesreča se je v nedeljo popoldne pripetila 47-letnemu delavcu Mauru Colonni iz Ul. Paduina 9, ki se je podal s svojim fiat 500 na krajši izlet na Kras, na prednjem sedežu avta pa je sedela tudi njegova žena Maria Antonietta Caiola.

Izlet, ki bi se moral zaključiti z brezskrbnim piknikom na kraški gmajni (v avtu sta imela namreč vse potrebščine za tak izlet), pa se je za Colonno zaključil v bolnišnici, kjer se bo moral zdraviti približno poldrugi mesec.

Colonna je vozil po bazoviški cesti, ko se je na nekem blagem ovinku nenadoma zavedel, kako so se steklenice, ki jih je imel na zadnjem sedežu, prevrnile. Da bi jih malce uredil, se je za hip obrnil, kar pa je bilo zanj usodno. Zadostoval je prav ta hip, da je popolnoma izgubil nadzorstvo nad vozilom tako, da je zavozil na drugo stran cestišča.

Tu se je mali fiat obrnil poprek na desni bok, nato pa še s streho navzdol. Neki mimoidoči avtomobilist, ki je zagledal vozilo s kolesi navzgor, se je hitro ustavil in priskočil Colonni, ki si je pri hudem karambolu zlomil levo ključnico, si močno poškodoval levo ramo, desno stran prsi in se pobil po čelu, na pomoč. Posadil ga je na svoj avtomobil in ga odpeljal v glavno bolnišnico.

Tu so ga bolničarji sprejeli na ortopedskem oddelku s prognozo okrevanja, če ne bodo nastopile komplikacije, v približno 40 dneh.

ko imela hujše posledice, kot jih je sicer imela.

Moška, oba telefonista in prijatelja, sta se napotila na krajši sprehod po Nabrežju. Ko pa sta prišla do luškega poveljstva sta za trenutek izgubila čut orientacije in padla v morje.

Njune klice na pomoč so ujele nekatere osebe, ki so jima takoj priskočile na pomoč. Nekdo je tudi telefonsko poklical osebje RK, ki je nemudoma prihitelo s svojim rešilnim avtom.

V glavni bolnišnici kjer so ju sprejeli na oddelku za oživljanje, bosta morala nesrečna slepca ostati zaradi «rahlih znakov zadušitve» približno 3 dni.

Med sprehodom na Nabrežju slepca padla v morje

Nesreča, ki se je v nedeljo dopoldne pripetila dvema slepcema, 31-letnemu Luigiju Pedersoliju in istoletnemu Fiorenzu Siegi, bi lahko imela hujše posledice, kot jih je sicer imela.

Moška, oba telefonista in prijatelja, sta se napotila na krajši sprehod po Nabrežju. Ko pa sta prišla do luškega poveljstva sta za trenutek izgubila čut orientacije in padla v morje.

Njune klice na pomoč so ujele nekatere osebe, ki so jima takoj priskočile na pomoč. Nekdo je tudi telefonsko poklical osebje RK, ki je nemudoma prihitelo s svojim rešilnim avtom.

V glavni bolnišnici kjer so ju sprejeli na oddelku za oživljanje, bosta morala nesrečna slepca ostati zaradi «rahlih znakov zadušitve» približno 3 dni.

Danes pogajanja o uveljavljenju pogodbe trgovinske stroke

Danes ob 20.30 bo v Trstu sestanek predstavnikov Zveze trgovcev in sindikatov trgovinskih uslužbencev. Na sestanku bodo razpravljali o uveljavljenju nove delovne pogodbe trgovinske stroke, ki je Zveza trgovcev v naši pokrajini ni hotela doslej uveljaviti, češ da je treba prej skleniti pokrajinsko dopolnilno pogodbo. Stvar se že precej dolgo vleče in bi bil že čas, da se končno uredi.

● **OBČINSKA UPRAVA obvešča upokojence, da bodo pokojnino namesto 2. avgusta izplačali 31. t.m.**

● **Občina sporoča, da bo zaradi letne revizije in splošnega čiščenja občinska knjižnica zaprta od 1. do vključno 20. avgusta.**

Tekmovalec pred kontrolno komisijo v Doberdobu

Širite PRIMORSKI DNEVNIK

Kino

VERDI 17.00: «Senza sapere niente di lei», F. Leroy in P. Pitagora. Italijanski kinemaskope v barvah; mladini pod 14. letom prepovedan.
CORSO 17.15: «Un uomo per tutte le stagioni», S. York in O. Welles. Ameriški barvni film.
MODERNISSIMO 18.00—22.00: «Lasciateli vivere». Dokumentarni film o favni v barvah.
VITTORIA 17.30—21.30: «La ragazza con la pistola», C. Guiffrè in M. Vitto. Italijanski kinemaskope v barvah.
CENTRALE 17.30—21.30: «Maciste contro il vampiro», G. Scott in G. M. Canale. Italijanski kinemaskope v barvah.

Tržič

AZZURRO Danes zaprto.
EXCELSIOR 17.30: «Agente 007 al servizio di Sua Maestà». Barvni film.
PRINCIPE 18.00: «La magnifica sfida», D. Loy in R. Ross.

Nova Gorica

SOČA «Ho», francoski barvni film — ob 18.15 in 20.15.
SVOBODA «Noč vlomilcev», angleški barvni film — ob 18.30 in 20.30.
DESKLE Prosto.
PRVAČINA Prosto.
RENCE «Glas v viharju», ameriški film — ob 20.30.
KANAL Prosto.
ŠEMPAS «Razposajeni», francosko-italijanski barvni film — ob 20.30.

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna S. GIUSTO, Korzo Italija 244 — tel 35-38.

V TRŽIČU

V Tržiču je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna dr. Rismondo, Ul. Toti 52 — tel. 72-701.

RAZMIŠLJANJA OB VRHUNCU TURISTIČNE SEZONE

Rešitev iz «velike gneče» je le v družbenem dogovoru

Iz Zahodne Nemčije jih gre na letni dopust v tujino že 14 milijonov
Kako razporediti prosti čas, da ne bo na cestah in v gostiščih gneče

DUNAJ, 27. — *Iz krogov cestne prometne policije se je zvedelo, da je bil v zadnjih dveh, treh dneh na prehodih iz Nemčije v Avstrijo ter iz Avstrije v Jugoslavijo in Italijo tolikšen avtomobilski promet, kakršnega doslej še niso beležili. Iz raznih predelov Zahodne Nemčije je v teh dneh rinilo «proti jugu» okoli 80.000 avtomobilov. Zato so se na posameznih prometnih arterijah in magistralnih cestah ustvarjale dolge kolone, nič boljše pa ni bilo na nekaterih mejnih prehodih, kjer so se ustvarjale tudi do 14 km dolge kolone. Avstrijske oblasti so zato opozorile svoje državljane, ki nameravajo v tujino, naj ne hodijo čez mejo na mejnih prehodih magistralnih cest, pač pa naj si izberejo kak stranski prehod.*

Tako je bilo te dni po poročilih avstrijskih prometnih krogov. Če bi pobrskali po lanskoletnih časopisih, bi ugotovili, da lani ob tem času ni bilo veliko bolje. Kako bo prihodnje leto ob tem času? Hamburški list «Die Zeit» objavlja v zvezi z zahodnonemškim turizmom članek, ki ga je vredno povzeti zato, ker ugotovitve, številke in podatki veljajo za Zahodno Nemčijo, problemi, ki so nakazani in rešitve pa bi veljale tudi za druge države. Prepustimo besedo hamburškemu listu.

Ponovno so milijoni in milijoni ljudi povzročili pravo gnečo. Na kolodvorih se prerivajo v vlake, na letališčih nestrpno pričakujejo, kdaj jih bodo poklicali, da se povzpno v svoja charter - letala, toda največ ljudi se znoji, kolne in razburja v krajih, kjer ceste prehajajo v tuje države, to se pravi na mejnih prehodih, kjer zgneteni v pločevinastih škatlah, ki jim pravimo avtomobili, čakajo na vrsto, kdaj bodo šli preko meje. Velikanski poletni val potovanja na počitnice se je spremenil v pravi vrtinec. Selitev narodov na kolesih muči in požira svoje prostovoljne žrtve.

Vsako leto se želja po potovanju in po novih krajih vedno bolj veča in zaradi tega je potovanje na letni počitek iz leta v leto nevarnejše ali vsaj težavnejše. V letu 1968 je na vsem svetu odšlo v tujino, torej v kako tujo deželo na oddih 141 milijonov ljudi, lani jih je bilo že 153 milijonov.

Tudi prebivalci Zvezne republike Nemčije iz leta v leto raje potujejo. V letu 1969 je odšlo na počitnice 25 milijonov državljanov, letos bo to število še večje. Lani jih je od 25 milijonov, kolikor jih je odšlo na letni dopust, 14 milijonov odpotovalo v tujino. V velikih mestih, kakršen je Hamburg, ostaja doma še vedno približno 30 odstotkov šolskih otrok. Od celotnega prebivalstva Zvezne republike Nemčije v starosti nad 14 let, jih odhaja 40 odst. na pot v času letnega dopusta. Tri četrtine teh potovanj odpade na junij, julij in avgust. Tako je bilo tudi lansko leto. In tudi tedaj, ko nekdo ni primoran izbrati te mesece za svoj letni dopust, ker nima šoloobveznih otrok, ali ker v tem času njegovo podjetje ne odhaja kolektivno na letne počitnice, se bo odločil za dopust v tem času, ker meni, da bo v tej dobi vreme najbolj sončno.

Seveda bodo odgovorni ljudje skušali urediti tako, da se bo promet bolj naglo odvijal. Cariniki na mejah bodo bolj ekspeditivni in v radijskih programih bodo tudi posebne informacije o prometu na cestah. Ustrezni organi bodo tudi sicer poskrbeli za čim večji red na cestah. In kljub temu bo v letošnjem počitniškem valu ostalo na cestah najmanj pet tisoč žrtev.

Kakor je znano, se vedno bolj pogosto preučuje gospodarski učinek turizma, medtem ko se še ni ali se je še premalo preučeval njegov družbeno politični učinek. Šele pred nedavnim se je «študijski odsek za turizem» začel ukvarjati s to neznanko na sestanku v Starnbergu pri Muenchnu.

V najnovejšem času se močno napadajo tiste, ki so edini krivi za srečo in kaos na cestah. Največ kritike gre na račun ministrov za bogoslužje in šolstvo v zveznih deželah. Gre namreč za razporeditev šolskih praznikov, t. j. kdaj naj se ti začno in kdaj končajo; ali v vseh šolah hkrati ali pa v šolah ene pokrajine tako, v šolah druge drugače itd. Toda za sedaj še ne kaže, da bi se leta 1971 začetek ali konec šolskega leta oziroma šolskih praznikov uredil drugače kot je bilo doslej. V najboljšem primeru bo to možno šele leta 1972. Ne smemo pa pozabiti, da bodo tega leta v Muenchnu olimpijske igre, ki bodo povzročile nove prometne probleme.

V aprilu je bil v Bonnu poseben sestanek, na katerem so zbrali podatke in začrtali shemo, po kateri naj bi našli v grobih potezah rešitev vsega tega, kar se v danih razmerah rešiti more. Po tej shemi bi več zveznih dežel bilo povezanih v bloke in ti «bloki» bi po vrstnem redu v petletnih razdobjih menjavali čas ali dobo, kdaj bi se začeli prazniki, kdaj bi se začeli dopusti. Dobe letnih dopustov bi se vedno začenjale sredi tedna in to v času med 15. junijem in 15. septembrom in pod pogojem, da bi prekinitve med vrnitvijo enega turnusa s počitnic in odhodom druge skupine bile čim krajše. Mnogi se opredeljujejo za idejo, da bi se čas letnih počitnic razdelil v tri velike med seboj povezane časovne odseke v letu.

Starši, šolajoča se mladina, profesorji, gostinci, prometni strokovnjaki, direktorji zdravilišč in počitniških domov, socialni delavci, organizatorji potovanj in še cela množica drugih zainteresiranih ljudi in krogov pa zahteva, da naj bi bilo zadovoljeno tudi njihovim željam in zahtevam. Toda kdo bi mogel zadovoljiti željam in zahtevam vseh ljudi, vendar tudi v primeru, če bi se našla rešitev, bi nihče ne mogel zadovoljiti želja vseh ljudi glede vremena.

Ministri za bogoslužje in šolstvo v vseh zveznih državah pa so vezani s «hamburškim sporazumom», ki so ga 1964. podpisali predsedniki njihovih republiških vlad v zvezi s poenotenjem šolstva. Ta sporazum med drugim predvideva naslednje: «Letne šolske počitnice se bodo določile prvenstveno v skladu s pedagoškimi zahtevami». S tem je treba vzeti v poštev enega od številnih dejavnikov pri organiziranju letnih počitnic in ta element je dobil prednost pred vsemi drugimi. Gre namreč za interese šolskih otrok. Toda tedaj ko industrijska družba sede na svoja kolesa v času letnih počitnic, je treba vzeti v poštev tudi druge važne interese: ministri morajo misliti tudi na račune gostincev, na naložbe v turistične zmogljivosti, na sporazume s turističnimi organizacijami.

Tudi tedaj, če bi šlo le za šolarje in študente, bi se težko našla primerna rešitev. Tudi tu namreč obstajajo določena neskladja, ki jih je težko rešiti. Pri organiziranju dobe letnih dopustov pa ima velik pomen tudi na novo pridobljeni vedno večji prosti čas. Toda to, ali bo človek uspel organizirati svoj prosti čas, še posebej čas svojega letnega dopusta, je odvisno še od nečesa drugega, namreč ali bo sploh mogel «obstati» v sodobni industrijski družbi. Edino tedaj če bo človek — edino živo bitje, ki razumsko dela — znal organizirati svoj prosti čas, edino tedaj bo mogel postati in ostati svoboden.

Človekovo svobodno odločanje se mora uskladiti z organizacijo družbe in to ne samo na področju dela, ne samo na klasičnih področjih političnih sklepov.

Kadar gledamo na gnečo na kolodvorih, letališčih, na plažah in celo na planinah, se moramo zavedati, da so to «posamezniki, ki potujejo vsako leto, vsakdo s svojimi željami, upi in pričakovanji». Če želimo rešiti vse tiste probleme in težave, ki jih doživlja in jih bo posameznik doživljal v času, ko bo osvobojen dela in ko bi moral počivati, tedaj moramo vsi skupaj vedeti, da se vse te težave morejo rešiti izključno v medsebojnem, to je družbenem dogovoru. Posameznik je prizadet, toda on sam kot tak ne more ničesar, edinole družba, edinole skupnost mu more pomagati.

W. R.

V bližini nabrežinskega portiča (Foto M. Magajna)

Izšla je monografija slavne bazoviške brigade

Ob letošnjem dnevu vstaje slovenskega naroda 22. julija je izšla monografija še ene partizanske brigade z naslovom «Bazoviška brigada». Teda dne so knjigo podelili tudi nekdanjim borcem omenjene brigade na slavju na Predmeji.

Knjiga obravnava razvojno in borbeno pot ene najbolj slavnih primorskih partizanskih brigad — bazoviške brigade. Avtor knjige je nekdanji komandant brigade in sedanji polkovnik jugoslovanske armade Franjo Bavec — Branko.

Tudi ta knjiga je nastala na podoben način kot so nastale ostale knjige o partizanskih enotah. Pobudo za pripravo kronike bazoviške brigade so dali nekdanji borci brigade, nato je bil ustanovljen brigadni odbor, ki je skrbel za potek vse akcije ter za vsestransko pomoč avtorju. Vsa ta prizadevanja pa je podprla komisija za zgodovino pri svetu za razvijanje revolucionarnih tradicij NOB republiškega odbora ZZB NOV Slovenije.

Bazoviška brigada je bila ustanovljena 1. oktobra 1943. Prej se je imenovala «II. soška brigada». Ta brigada je bila v pravem pomenu besede internacionalna partizanska enota, saj je v svojih vrstah imela, poleg pretežnega števila slovenskih partizanov, tudi kompleten ruski bataljon, nadalje borce vseh drugih jugoslovanskih narodov, ki so se vključevali v brigado, ko so se vračali iz ujetništva, ter tudi nad sto borcev iz angleško govorečega sveta, namreč sto bivših vojnih ujetnikov.

Za časa borbe je brigada prešla nad 2000 kilometrov dolgo borbeno pot. Avtorju knjige je uspelo zbrati podatke za 393 padlih in 749 ranjenih borcev, kar je zelo veliko, hkrati pa je vendar le del žrtev, ki jih je ta brigada v vsej svoji zgodovini imela.

Iz objavljenih podatkov je razvidno, da so borci bazoviške brigade pobili 4196 in ranili 1736 sovražnikovih vojakov ter da so uničili ali zaplenili veliko vojaškega in ostalega materiala.

Zaradi boljšega razumevanja snovi je avtor knjigo razdelil na 21 poglavij. V posebnem poglavju pa je prikazal še pregled vodilnega kadra, štaba brigade in bataljonov. Avtor knjige je posrečeno poskrbel, da je uvedel bralca v razmere, ki so bile v NOG na Tolminskem in v Gornjem Posočju pred kapitulacijo Italije.

Knjiga obsega 594 strani teksta in je hkrati opremljena z raznimi shemami borbenih operacij ter s slikami vseh bataljonov. Knjigo je v 1600 izvodih založil odbor «Bazoviške brigade» in Partizanske knjige iz Ljubljane.

Kroniko «Bazoviške brigade» bo z velikim veseljem prebral vsak, ki se zanima za zgodovinska dogajanja iz naše polpretekle dobe in za našo narodnoosvobodilno borbo.

Na koncu tega kratkega poročila o izidu knjige iskreno čestitamo avtorju dela, odboru «Bazoviške brigade» in vsem tistim, ki so omogočili vpogled v zgodovino te slavne naše partizanske brigade. A. K.

POT DO NOVEGA TEHNIČNEGA DOSEŽKA JE ŠE DOLGA

Barvni televizor bo stal v Italiji pol milijona lir

Rai-TV se je že odločila za nemški sistem PAL - «Pozabljivost» italijanskih tehnikov za občutljivost barv - Čez deset let štiriurne oddaje

Že dolgo časa je v Italiji govor o barvni televiziji. V ZDA imajo barvno televizijo že od leta 1960, ko so barvne sporede predvajali po dve uri na dan, od leta 1967 pa ves dan. Prav tako je bilo na Japonskem. V Vel. Britaniji so začeli prodajati televizorje za spored v barvah marca leta 1968, v avgustu pa so začeli predvajati barvne sporede po dve uri na dan. V Franciji so uvedli barvno televizijo oktobra 1968, v Zahodni Nemčiji 25. avgusta po 8 ur dnevno, v SZ pa oktobra 1968.

Kako pa je v Italiji? Na sedežu RAI - TV v Rimu so pred nedavnim imeli sestanek, na katerem so govorili o uvedbi barvne televizije. O tem se v Italiji že dolgo ni govorilo, točneje od 17. marca 1968, ko je parlament odobril petletni gospodarski načrt, ki ga je predložil tedanji minister za proračun, socialist Giovanni Pieraccini. Na podlagi tega načrta so do leta 1970 odložili vsakršno investicijo za barvno televizijo.

To odločitev so sprejeli, da bi se izognili pritisku, ki bi ga nova tehnična pridobitev izvedla na družinski proračun vsakega posameznika. Cena barvne televizije znaša namreč približno pol milijona lir in malokdo bi se znal odreči tej ugodnosti, čeprav bi se moral zanjo do skrajnosti zadolžiti. Z druge strani pa bi uvedba take televizije znatno vplivala tudi na italijansko industrijo, ki še ni bila pripravljena za izdelavo takih televizorjev in bi bila morala naprave uvažati ter s tem močno otežiti tržišče.

Sklep, da odložijo pogajanja za barvno televizijo, so nekateri sprejeli zlovoljno. Med temi nedvomno nekateri industrijci, ki so gojili velike upe na hiter in velik zaslužek z barvno televizijo.

V predvidevanju, da bo prej ali slej barvna televizija stopila tudi v Italijo, so začeli razmišljati, kateri patent bodo sprejeli. Zaradi tega problema se je na tihem razvila prava vojna pritiskov za ta ali oni patent; vojno pa so seveda imenovali «barvno». Boj je bil hud, saj bi zmagovalec dobil nekaj milijard zaslužka letno za barvno televizijo.

Nasproti sta si stala dva sistema: nemški PAL s tvrdko «Telefunken» na čelu in ameriškim kapitalom v ozadju in sistem SECAM, ki ga je izdelal Francoz Henri De France. Prvega so sprejele skoraj vse države v zahodni Evropi, drugega pa Francija, Sovjetska zveza in druge socialistične države. V teoriji naj bi torej Italija izbirala med tema dvema sistemoma, v praksi pa je bilo očitno, za katerega se bo odločila. Država, ki je politično in gospodarsko pogojena od ZDA, bi ne mogla storiti drugače, kot da izbere sistem PAL. Tako je tudi bilo.

Neki italijanski tednik je sicer že objavil vest, da so podpisali pogodbo, RAI je to zanikala in nedvomno odgovarja resnici, da še niso ničesar podpisali. Kot je znano, je RAI državna ustanova in zaradi tega ne more sklepati pogodb, če tega ne odobri vlada, vlada pa tega ne bi mogla odobriti, ker je parlament odložil problem barvne televizije na «boljše čase».

Torej je res, da se je Italija odločila za sistem PAL, čeprav še ni podpisala pogodbe. Ta odločitev je tudi nujna, pravijo na RAI, kajti ni mogoče improvizirati barvne televizije, treba je že prej vedeti za sistem, ki ga bodo uvedli. Če industrijci še ne bodo pripravljeni graditi novih televizorjev, ko se bo vlada odločila za barvno televizijo, bodo prisiljeni televizorje uvažati po znatno višji ceni in priti do tega, kar so želeli leta 1968 s petletnim načrtom preprečiti.

Vse to je logično, vendar še vedno ni razumljivo, zakaj je treba tako hitro sklepati. S prihodom barvne televizije v Italijo se bo razvila «bitka» za uveljavitev patentov in investicij. Ko bodo industrijci imeli skladišča polna barvnih televizorjev, bodo zahtevali čimprej uvedbo barvne televizije, kajti v nasprotnem primeru bi prišlo do gospodarskega poloma. V tem trenutku parlament ne bo mogel več odlašati, kajti moral bo storiti, kar bosta industrija in kapital hotela pod pretvezo, da hiti industrija polomu nasproti, da so investicije nerentabilne...

Ravno tu pa je sporna točka, ali so res investicije za barvno televizijo tako rentabilne? Ali bi ne bilo bolje preusmeriti te investicije na druga področja? Visoke glave italijanske televizije se za to ne zmenijo, pri srcu jim je le njihov dobiček. Nihče ne pomisli na milijone oseb, ki se bodo zadolžile, da bi v skladu s časom imele v hiši barvno televizijo, za katero bodo morale odšteti pol milijona lir.

Ko se je italijanski parlament odločil, da bo pogajanje za barvno televizijo odložil za nekaj let, so to pobudo vse države članice EGS sprejele z velikim odobravanjem, češ da to dokazuje zrelost in odgovornost. Na sestanku voditeljev RAI - TV pa o tem niso govorili, pogovarjali so se le o tehničnih podatkih in o barvnih televizijskih sporedih za prihodnost.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Belopolti človek se že stoletja tako rekoč trudi, da bi ga nebelopolti narodi sveta zasovražili. Temu bogatemu «turistu» ni dovolj, da bi se zavalil v rikšo, ki bi jo vleklo kako azijsko «kljuse» v človeški podobi, pač pa je temnopoltega človeka zajahal...

RADIO TELEVIZIJA

TOREK, 28. JULIJA 1970

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 17.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slov. pesmi; 11.50 Elektronske orgle; 12.00 Pratika; 12.15 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Mandolinski ansambel; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Komorni koncert; 19.10 Naši pomorščaki; 19.25 Jazz; 19.40 Zbor «Rečanj»; 20.00 Šport; 20.35 Čajkovski: «Pikova dama».

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Juke box; 15.35 Radijska priredba.

KOPER

7.30, 7.45, 8.30, 12.30, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 20.15, 23.30 Poročila; 7.15 Jutranja glasba; 8.40 Vesela glasba; 9.15 20.000 lir za vaš program; 10.00 Juke box; 10.15 Uspeli motivi; 11.15 Od plošče do plošče; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.05 Jugoslavija v svetu; 14.15 Lahka glasba; 14.40 Fumorama; 15.15 Uspeli motivi; 16.30 Melodije za vsakogar; 17.20 Naši pevci; 17.30 Počitniški vrtiljak; 18.30 Plošče RCA; 18.45 Ritmi za mladino; 19.15 Literarna oddaja; 19.30 Resna glasba; 20.00 Orkester Lou Snider; 20.30 Prenos RL; 23.10 Motivi za vsakogar; 23.35 Glasba za lahko noč.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranja glasba; 9.00 Vi in jaz; 11.30 Plošča za poletje; 13.15 Glasbeno-govorni spored; 14.00 Popoldanska oddaja; 16.00 Beethovnove skladbe; 16.30 Spored za mladino; 18.45 Nove plošče; 19.05 Glasbene počitnice; 20.20 G. Verdi: «Un ballo in maschera»; 23.35 Solisti lahke glasbe.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 20.30 Poročila; 8.40 Operna glasba; 9.00 Plošča za poletje; 10.00 Radijska priredba; 10.35 Telefonski pogovori; 12.35 Alto gradimento; 14.00 Zakaj in kako?; 15.40 Filmska glasba; 16.00 Popoldanska oddaja; 17.55 Glasbeni aperitiv; 19.05 Vreme in glasba; 21.00 Glasbeni spored; 21.40 Nove pesmi; 22.10 Prokofjev; 22.43 Radijska priredba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Sodobna ital. glasba; 11.40 Baročne skladbe; 12.20 Puccinijeve skladbe; 13.00 Medigra; 14.00 Skladbe za godala; 14.30 Plošče resne glasbe; 15.30 Simf. koncert; 17.10 C. Debussy; 17.40 Jazz; 19.15 Večerni koncert; 21.30 Glasbena srečanja; 22.20 Knjižne novosti.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.15 Komorna glasba; 9.40 Sodobna ital. glasba; 11.00 Medigra; 12.20 Jean-Marie Leclair; 12.30 Strnjena melodrama; 13.30 Portret avtorja: M. Clementi; 14.10 Antologija interpretov; 15.30 Lahka glasba — stereo.

SLOVENIJA

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00, 20.30 Poročila; 8.45 Informativna oddaja; 9.10 Operna matineja; 10.05 Počitniško popotovanje od strani do strani; 10.25 Narodne pesmi; 10.45 Orkester Roland Jenkins; 11.15 Pri vas doma; 13.10 «Iz raznih časov in krajev»; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Orkester André Previn; 14.30 Priporočajo vam...; 15.10 Inštrumentalne skladbe za mladino; 15.25 Mladinska oddaja; 15.40 Prijetni zvoki; 16.30 Glasbeni intermezzo; 16.40 Prizori iz Cavallerie rusticane; 17.00 Vsak dan za vas; 18.10 Popoldanski koncert; 19.15 V torek na svidenje!; 20.15 Ansambel Mihe Dovžana; 21.00 Prodajalna melodij; 21.30 Radijska igra; 22.34 Maphen koncert lahke glasbe; 23.15 Jugoslovanska glasba; 00.05 Literarni nokturno; 00.15 Popevke iz studia radia Beograd; 00.40 Orkester Ray Anthony.

ITAL. TELEVIZIJA

18.15 Spored za mladino; 19.45 Športni dnevnik in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 I giorni della storia; 22.10 Glasbeni spored; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Persone; 22.05 R. L. Stevenson: Črna puščica.

JUG. TELEVIZIJA

21.00, 00.05 Poročila; 19.15 Obzornik; 19.30 Pravljica; 19.50 Risanka; 20.05 Melodije iz Brašova; 20.35 Cesta in mi; 21.35 Iz sveta fantastike — film; 23.05 V senci zvezd.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Z vztrajnostjo boste gotovo premagali vse zapreke v teku dneva. Razpršite obstoječe dvome v družini.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Neke okoliščine bodo spodbudile vašo podjetnost. Srčnim zadevam je zagotovljen uspešen razvoj.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Če so vam okoliščine in razmere nasprotne, se z njimi ne spoprijemajte naravnost. Za dosego čustvenega smotra je potrebna sklenitev ustreznega zavezništva.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Po nekaj zapovrstnih spopadih boste premagali svoje nasprotnike. Otresite se ljubosumnosti.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Trenutke poslovnega zastoja uporabite za okrepitev starih zvez. Bodite bolj potrpežljivi.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Niso priporočljivi drzni podvigi. V čustvenem pogledu upoštevajte pretekle izkušnje.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Uspeh nekega vašega nasprotnika bo le navidezen. Obstaja nevarnost, da boste podvomili o iskrenosti ljubljene osebe.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Od nekega spora boste imeli dokajšnje ugodnosti. Ogibajte se dvoumnih razgovorov.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Trenutek je primeren za vse, ki so na odgovornih mestih. Dan je ugoden za one, ki streme za duhovno uravnovešenostjo.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Da bi se ognili prevelikemu tveganju, pripravite svoj načrt zelo skrbno. Ne navdušujte se za nepredvidene spremembe.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Če hočete premagati nekatere poslovne težave, ohranite svojo hladnokrvnost. Prehodna zaskrbljenost v čustvenem razmerju.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Kljub počasnemu napredovanju, boste dosegli postavljeni si smoter. Dobro vzdušje v družinskem krogu.

DOSTAVITEV
z javnim razglasom v smislu čl. 150 zak. o civ. post.

Predsednik tržaškega tribunala je z odlokom od 29.5.1970 R. 242/70 pooblastil dostavitev z javnim razglasom sledečega odloka:

«Prefekt pokrajine Trst — odd. za gospodarske zadeve — štev. E/1 — 7/C/4-3073/70 — upoštevajoč, da je bil ENEL — okrožje za Benetke — z odlokom ministrstva za javna dela štev. 328/Do od 8.4.1969, pooblaščen, začasno, začeti dela za gradnjo elektrovoda napetosti 220 KV, ki se odcepi od električne postaje Redipuglia in se konča na postaji v Padričah — *OMISSIS* — *odloča:* ENEL — okrožje za Benetke je pooblaščen začasno zasesti, za največ dve leti, nepremičnine v katastrskih občinah Medja vas, Mavhinje, Slivno, Šempolaj, Salež, Zgonik, Trebče in Padriče in v upravnih občinah Devin-Nabrežina, Zgonik in Trst, ki so last sledečih vpisanih:

1. Kocman Josip pok. Josipa — Zemlj. vložek 46, zemljiško-knjižno telo 6, katast. parcela 1328/14, kat. občina Šempolaj.
2. Doljak Ivan pok. Ivana — Z.V. 13, k.p. 1073/1, k.o. Šempolaj.
3. Alberi Antonio pok. Antonia — Z.V. 463, k.p. 1326/2, k.o. Salež.
4. Doglia Alberto pok. Giovannija — Z.V. 515, z.t. 2, k. p. 1330/9, k.o. Salež.
5. Strekelj Rosalia pok. Giovannija — Z.V. 304, z.t. 1.o, k.p. 3127/1, z.t. 2.o k.p. 3127/2 — 3128 k.o. Nabrežina.
6. Pirc Marija pok. Ivana — 1/7; Pirc Alojzij pok. Ivana — 1/7; Pirc Mario pok. Giovannija — 5/7 — Z. V. 66, z.t. 6.o, k.p. 1957/6 k.o Salež.
7. Skrk Mihael pok. Blaza — Z.V. 279, z.t. 4, k.p. 1957/7, k.o. Salež.
8. Skerlj (ali Skrlj) Luigi pok. Francesca — Z.V. 476, z.t. 1.o k.p. 1957/20, k.o. Salež.
9. Katarina vd. Kocman roj. Ostrouska — 2/12, Kocman Juvencij pok. Iosipa — 5/12, Cosmani Milena pok. Luigija 5/12 — Z.V. 269, z.t. 8, k.p. 1943, k.o. Salež.
10. Emili Francesca, Scuka Giuseppe, Giovanna in Maria pok. Giuseppa — Z.V. 562, z.t. 1.o, k.p. 1957/43, k.o. Salež.
11. Stolfa Franziska vd. Iosefa, rojena Budin z 1/8, Ban Maria por. Valentino roj. v Trstu 14.9. 1930 s 7/8 — Z.V. 368, z.t. 2.o, k.p. 60/2, k.o. Salež.
12. Furlan Antonio pok. Pietra — Z.V. 577, z.t. 1.o, k.p. 1957/65, k.o. Salež.
13. Lavrencic Ivan in Terezija Ivana vsak po 1/2 — Z.V. 34, z.t. 1.o, k.p. 12/1, k.o. Salež.
14. Skupek Alojzija roj. Kante z 1/2; Skupek Federico roj. v Zgoniku 11.9.1923 z 1/2 — Z.V. 173, z.t. 2, k.p. 5 — 5, k.o. Zgonik.
15. Caharija Martin pok. Unerneja — Z.V. 280, z.t. 3.o, k.p. 19/2-23, k.o. Zgonik.
16. Grilanc Angelo sin Andrea — Z.V. 38, z.t. 2.o, k.p. 2388-2389-2391/3 — z.t. 4, k.p. 2391/1, k.o. Zgonik.
17. Gruden Massimiliano pok. Giuseppa — Z.V. 353, z.t. 4.o, k.p. 2311, k.o. Zgonik.
18. Blazina Vincenzo pok. Giovannija — Z.V. 326, z.t. 2.o, k.p. 2158 — Z.V. 323, z.t. 1.o, k.p. 2057 — Z.V. 323, z.t. 5, k.p. 2039, k.o. Zgonik.
19. Iosip Milic — Ivanka Milic, žena Iosipa — Z.V. 219, z.t. 5.o, k.p. 2156 — 2151 — 2152, k.o. Zgonik.
20. Gustin Giovanni pok. Micheleja — Z.V. 191, z.t. 7, k.p. 2150/1 — 2150/2 — 1184, k.o. Zgonik.
21. Emili Giusto in Olga pok. Luigija, vsak po 4/16 — Gomiselli Floriano in Romano pok. Giuseppa vsak po 2/16 in Emili Angelo pok. Angela 4/16 — Z.V. 216, z.t. 1.o, k.p. 2048/1, k.o. Zgonik.
22. Gustin Giovanni pok. Micheleja — Z.V. 456, z.t. 1, k.p. 2487/107 — 2000/1 — 2000/2, k.o. Zgonik.
23. Bukavec Antonia pok. Giuseppa — Z.V. 214, z.t. 3.o, k.p. 1220/1, k.o. Gabrovec.
24. Puric Giuseppe pok. Micheleja — Z.V. 210, z.t. 3, k.p 2017/24, k.o. Veliki Repen.
25. Skabar Mike 1/2, Skabar Giovanni, roj. v Velikem Repnu 29.6. 1922, 1/2 — Z.V. 325, z.t. 1.o, k.p. 2017/38 — 2017/39, k.o. Veliki Repen.
26. Krizman Anton pok. Stefana, Krizman Marija, žena Antonia — Z.V. 303, z.t. 1, k.p. 2077 — 2076/1, k.o. Veliki Repen.
27. Puric Mihe — Z.V. 331, z.t. 1, k.p. 2017/44, k.o. Veliki Repen.
28. Andrej Daneu pok. Antona 1/2 — Martin Daneu pok. Andrea 1/2 — Z.V. 86, k.p. 949 — 936/45 — 936/44 — k.p. 936/33 — 936/32 in 936/25, k.o. Veliki Repen.
29. Sosic Jvan-Marija pok. Josipa — Z.V. 309, z.t. 2.o, k.p. 936/37 in 936/36, k.o. Veliki Repen.
30. Skerlovaj Andreas Valentina — Z.V. 78, z.t. 936/35 — 936/34, k.o. Veliki Repen.
31. Daneu Andrej pok. Antona — Z.V. 408, z.t. 1, k.p. 936/42, k.o. Veliki Repen.
32. Milic Giovanni Maria sin Gasparja — Z.V. 250, z.t. 1, k.p. 936/22, k.o. Veliki Repen.
33. Sosic Peter sin Lukasa — Z.V. 91, k.p. 936/21 — 936/16, k.o. Veliki Repen.
34. Briscek Johann-Maria sin Iohanna — Z.V. 242, z.t. 1, k.p. 936/20, z.t. 2, k.p. 936/19, k.o. Veliki Repen.
35. Purini (Purich) Matteo pok. Francesca z 1/2 — Purini (Purich) Giuseppe pok. Francesca z 1/2 — Z.V. 447, z.t. 1, k.p. 936/17, k.o. Veliki Repen.
36. Skerlovaj Giovanni sin Martina — Z.V. 85, k.p. 936/6, k.o. Veliki Repen.
37. Malalan Gasparo qm Giacomo z 1/2, Malalan Maria por. Rauber z 1/4, Sosič Anton sin Antona z 1/4 — Z.V. 1278, k.p. 2023, k.o. Opčine.
38. Malalan Michele s 3/48, Chiuk Francesca roj. Malalan s 3/48, Hrovatin Elena roj. Malalan s 3/48, pok. Lorenzo, pok. Andrea, pok. Luca, pok. Martino — Briscik Antonio s 3/48, Malalan Francesca pok. Andrea, pok. Andrea, pok. Luce, pok. Martina s 4/48, Malalan Emma z 2/48, Malalan Gioseffa Maria z 2/48, pok. Giuseppe, pok. Andrea, pok. Andrea, pok. Luce, pok. Martina — Malalan Giusto s 4/48, Hrovatin Jernej pok. Jurija z 1/4, Malalan Antonio pok. Giovannija, pok. Andrea z 1/4 — Z.V. 1176, k.p. 2024, k.o. Opčine.
39. Crovatin Giovanni qm Gasparo qm Bartolomeo 1/2, Crovatin Stefano in Francesco qm Matteo 1/2 — Z.V. 271, k.p. 2014, k.o. Opčine.
40. Daneu Iosef sin Valentina — Z.V. 81, k.p. 936/14, k.o. Veliki Repen.
41. Danieli (tudi Daneu) Rodolfo, roj. v Trstu 12.4.1898 z 1/6, Danieli (tudi Daneu) Francesco roj. v Trstu 9.8.1901 z 1/6, Danieli (tudi Daneu) Gabriele roj. v Trstu 4.3.1913 z 1/6, Danieli (tudi Daneu) Stefania vd. Skerl roj. v Trstu 17.12. 1903 z 1/6, Daneli (tudi Daneu) Maria por. Skerlavaj roj. v Trstu 21.1. 1907 z 1/6, Danieli Maria Giuseppina por. Biziak roj. v Trstu 31.7. 1928 z 1/12, Danieli Ruggero roj. v Trstu 30.6.1931 z 1/12 — Z.V. 3006, k.p. 2008, k.o. Opčine.
42. Janez Skerlavaj sin Andrea — Z.V. 1851, k.p. 1926, k.o. Opčine.
43. Malalan Ferdinand pok. Josipa — Z.V. 1910, k.p. 1941-1942, k.o. Opčine.
44. Persinovich Rocco sin Gregoria qm Luca — Z.V. 568, k.p. 817-818, k.o. Bani.
45. Ivan - Marija Cuk pok. Jakoba 2/4; Karol Cuk pok. Ivana - Marije pok. Jakoba 1/4; Napoleon - Viljem Cuk pok. Ivana - Marija 1/4 — Z.V. 1435, k.p. 1991, k.o. Trebče.
46. Maks Kralj pok. Iosipa — Z. V. 1436, k.p. 1992, k.o. Trebče.
47. Scabar Antonia pok. Giacoma pok. Giacoma — Z.V. 1471, k.p. 2056-2057, k.o. Trebče.
48. Kralj Giovanni pok. Martina 12/48, Kral Orsola pok. Mattea 5/48, Kral Gioseffa pok. Mattea 5/48, Kral Gioseffa pok. Andrea 3/48, Kral Paolo pok. Andrea 3/48, Kral Francesco pok. Andrea, 3/48, Kral Silvestro pok. Andrea 3/48, Kral vd. Anna, ponovno poročena Skodnig 2/48, Kral Rocco prof. Giuseppa 12/48 — Z.V. 275, k.p. 2255, k.o. Trebče.
49. Kralj Maria vd. pok. Giuseppa, roj. Kralj pok. Antonia qm Andrea — Z.V. 360, k.p. 2268, k.o. Trebče.
50. Helena vd. Kralj roj. Kralj, Ana vd. Kralj roj. Kralj — Z.V. 1740, k.p. 2269, k.o. Trebče.
51. Just Kralj pok. Antona — Z.V. 1739, k.p. 2269 - 2270, k.o. Trebče.
52. Carli (bivši Kral) Giovanni pok. Lorenza — Z.V. 749, k.p. 2271 - 2272 - 2273, k.o. Trebče.
53. Kral Luca pok. Antonia — Z. V. 76, k.p. 2306, k.o. Trebče.
54. Kral Antonio pok. Antonio — Z.V. 1618, k.p. 2345 - 2346, k.o. Trebče.
55. Kralj Pietro pok. Antonia pok. Antonia 1/2, Kralj Giuseppe pok. Antonia pok. Antonia 1/2 — Z.V. 1616, k.p. 2341, k.o. Trebče.
56. Carli Maria por. Ciuk roj. v Trstu 21.8.1914 s 3/4, Carli Caterina vd. Kralj ponovno poročena Ortis, roj. v Trstu 8.11.1894 z 1/4 — Z.V. 1835 z.t. 1, k.p. 2349, k.o. Trebče.
57. Cuk Ivan - Marija pok. Antonia — Z.V. 1723, k. p. 1732, k.o. Trebče.
58. Kral Giacomo pok. Giuseppa 1/3; Kralj Agostino pok. Michela 1/6, Kralj Antonio pok. Michela 1/6; Krall Francesco pok. Giovannija 1/6, Krall Giuseppina pok. Giov. 1/6 — Z.V. 1288, k.p. 1725, k.o. Trebče.
59. Cuk Valentino 5/10, Ciuk Antonio 1/10, Ciuk Maria 1/10, Ciuk Stefano 1/10, Ciuk Angela pok. Giuseppa 1/10; Carli Luigia por. Kralj 1/10 — Z.V. 1264, k.p. 1690 - 1691, k.o. Trebče.
60. Kralj Martina pok. Andreja — Z.V. 966, k.p. 1193, k.o. Trebče.
61. Elena vd. qm. Tomasa Chiuk qm Antonia roj. Chiuk qm Simoneja — Z.V. 982, z.t. 1, k.p. 1210 k.o. Trebče.
62. Kral Antonio pok. Giorgia pok. Mattie qm Stefana 1/2, Kralj Maria hči Jurija 3/8, Carli Fran sin Marije 1/8 — Z.V. 981, z.t. 1, k.p. 1209, k.o. Trebče.
63. Ivan - Maria Cuk pok. Antona pok. Jakoba — Z.V. 986, z.t. 1.o, k.p. 1214/1, k.p. 1214/3, k.o. Trebče.
64. Kral Andrea in Giovanni pok. Antonia 1/3, Kralj Luigi in Giustina pok. Lorenza 1/6 — Z.V. 917, k.p. 1103, k.o. Trebče.
65. Kral Giorgio pok. Andrea 1/3; Cuk Giacomo pok. Mattea 1/6; Apollonia Cuk roj. Kralj 1/6; Carli Francesco pok. Luce 3/12, Carli Caterina vd. pok. Luce Kralj 1/12 — Z.V. 915, k.p. 1101, k.o. Trebče.
66. Kralj Bernard sin Andreja — Z.V. 914, k.p. 1099, k.p. 1100 (zgrešeno 1010), k.o. Trebče.
67. Andrea, Giovanni in Lorenzo Kralj pok. Antonia vsak z 1/3 — Z.V. 41, k.p. 677 - 678, k.o. Padriče.

Na odškodnino, ki bo določena z nadaljnjim ukrepom, bodo vračunane 5 odst. zakonite obresti v odplačilo za začasno zasedbo zgoraj označenih nepremičnin.

... OMISSIS ...

Trst, 6. maja 1970

Prefekt
CAPPELLINI l.r.

Odv. GIOVANNI ZIGANTE l.r.

TENIS

PO ZMAGI NAD ŠVEDSKO S 3:2

Italija v finalu pokala De Galea

Nepričakovana zmaga Bartoluccija nad Johanssonom

BIELLA, 27. — Italija je dosegla v mednarodnem mladinskem teniškem tekmovanju za pokal De Galea velik uspeh: uvrstila se je v finale. Premagala je namreč Švedsko s 3:2.

Dvoboj je odločil Bertolucci, ki je povsem nepričakovano premagal odličnega Šveda Johanssena v zadnjem srečanju posameznikov. Stanje dvoboja je bilo namreč pred tem srečanjem neodločeno 2:2, in ko je Bertolucci zgubil tudi prvi set s 3:6 je vse kazalo, da so Italijani zgubili tudi zadnje upanje. Prav nihče pa ni več dvomil o zmagi Švedov, ko je v drugem setu Johanssen povedel s 3:0 in nato s 5:3. Tedaj pa se je Italijan napel vse sile, izenačil na 5:5 in tudi ponovno vodstvo s 6:5 ni Švedu nič pomagalo. Set je moral predati. To ga je tako potrlo, da v zadnjem in odločilnem nizu Bertolucciju ni več nudil tako zagrizenega odpora. Bertolucci pa je nasprotno zaigral še bolje in je zadnji set gladko odločil v svojo korist.

V drugem srečanju te skupine je Romunija premagala Iran prav tako s 3:2.

V Barceloni je Španija odpravila Veliko Britanijo s 3:2, v Marjanskih Laznah pa so Čehoslovaki brez težav premagali Poljake s 5:0.

* * *

BAD WOERISHOFEN, 27. — V meddržavnem teniškem srečanju v Woerishofnu je ženska reprezentanca Z. Nemčije premagala Italijo s 9:3.

* * *

Z zmago nad Američanom Cliffom Richeyjem si je Avstralec Ken Rosewall zagotovil prvo mesto na teniškem turnirju v Cincinnatiju. Tako si je priboril nagrado 5.000 dolarjev, ki je bila namenjena zmagovalcu. Premagani Richey pa je debil polovico te vsote, se pravi 2.500 dolarjev. V ženski konkurenci je prvo mesto pripadlo Američanki Casalsovi. Prva nagrada za ženske je bila 1.000 dolarjev. V moških dvojicah sta zmagala Romuna Tiriac in Nastase, ki sta v finalu premagala Južnoafričana Hewitta in McMillana z izidom 6:3, 6:4.

* * *

LANDSHUT, 27. — Na mednarodnem hokejskem turnirju v Landshutu je italijansko moštvo Cortina Doria premagalo domače istoimensko moštvo z izidom 4:3 (0:2, 1:0, 3:1).

* * *

FARELLONES, 27. — Nad sto smučarjev iz desetih evropskih in ameriških držav sodeluje v tem južnoameriškem zimskem turističnem kraju na mednarodnem smučarskem tekmovanju. V Čile so dopotovali tudi nekateri italijanski reprezentanti.

* * *

sto v mednarodni avtomobilski dirki v Edmontonu, veljavni kot četrta vožnja za Trofejo Can-Am. Hulme je prevozil 325,200 km dolgo progo v eni uri 54'05".

HOKEJ NA TRAVI

RIM, 27. — Na mednarodnem hokejskem turnirju na kotalkah v italijanski prestolnici je Italija premagala Jugoslavijo s 4:1. Za Jugoslovane ta poraz ne predstavlja neuspeha, saj je hokej na kotalkah v Jugoslaviji razmeroma mlad in malo razširjen šport.

AVTOMOBILIZEM

BRISBANE, 27. — Avstralski avtomobilski dirkač Armstrong Scott se je ubil. Med tekmovanjem na dirkališču Lakesibe je trčil s svojim rojakom Ivanom Tighejem, naker je njegovo vozilo vrglo s proge. Bil je na mestu mrtev, Tighe pa je dobil v nesreči težke poškodbe.

* * *

Novozelandec Dennis Hulme je tretjič zaporedoma osvojil prvo me-

TOTIP

1. —	1. Agaunar	2
	2. Tony M.	X
2. —	1. Bolton	2
	2. Arcon	X
3. —	1. Visigoto	2
	2. Lucianetta	2
4. —	1. Romolo	1
	2. Ossigeno	2
5. —	1. Icari	2
	2. San Domingo	2
6. —	1. Vent Fou	1
	2. Gea	1

KVOTE

12 — nobenega zadetka
11 — 761.256 lir
10 — 60.153 lir

Na sinočnjem občnem zboru

M. Štrekelj potrjen za preds. Primorja

Na Proseku je bil sinoči občni zbor ŠD Primorje, katerega se je udeležilo lepo število članov.

Po čitanju poročil se je razvila živahna debata, v kateri je bil govor predvsem o novem nogometnem igrišču na Proseku.

Na volitvah so potrdili (z 48 glasovi) dosedanjega predsednika Mira Štreklja na istem mestu tudi za prihodnjo delovno dobo, ostali odborniki pa so bili izvoljeni tako: Daneu Ferdo (49 glasov), Lukša Marino 47, Sardoč Darij 46, Čuk Marjan in Husu Darij 45, Lukša Miro 43, Čuk Ivan in Blažina Angel 42, Nabregoj Marjan, Bukavec Lucijan in Cibic Sergij 40. Bukavec Josip 33, Čuk Aleks 32, Blažon Renato 30.

Nadzorni odbor: Ban Ivan 45 glasov, Rupel Bruno 41, Štoka Ivan 33, Puntar Emil 29 in Daneu Roman 22 glasov.

O občnem zboru bomo poročali obširneje v prihodnjih dneh.

ATLETIKA

NA 100 M Z OVIRAMI

32-letna Karin Balzer zopet svetovni rekord

Njena rojakinja Jahns je postavila na isti progi mladinski svetovni rekord

V. BERLIN, 27. — Slavna vzhodnonemška atletinja Karin Balzer je zopet postavila svetovni rekord. Na progi 100 m ovire je dosegla čas 12"7, kar je za desetinko bolje od dosedanjega svetovnega rekorda na tej razdalji, katerega so postavile Poljakinja Tereza Sukniewicz in Kitajka s Formoze Či Čen.

Balzerjeva za dosego tega rekorda ni izbrala najboljšega dneva. Med tekom je namreč deževalo, bilo pa je tudi zelo hladno.

Novi svetovni rekord (katerega sta ji letos iztrgali prav Sukniewiczeva in Čengova) vzhodne Nemke dobi še posebno veljavo, če pomislimo, da ga je Balzerjeva postavila v (za atletinjo) že dokaj zrelih letih. Balzerjeva, ki je po poklicu učiteljica telesne vzgoje (visoka 171 cm, tehta 63 kg) se je namreč rodila 5.6.1938 in je torej stara že več kot 32 let. Z atletiko pa se aktivno ukvarja neprekinjeno od leta 1954, torej že od svojega šestnajstega leta. Njen rekord seveda ni padel nepričakovano, ampak je bil plod ostrega treninga, brez katerega v svojih letih pač ne bi več dosegla vrhunske forme.

V istem teku je nastopila tudi mlada Annelie Jahns, ki se je s časom 12"9 uvrstila na drugo mesto. S tem časom pa je tudi postavila svetovni mladinski rekord.

PULJ CERVIA

Balbonijeva zopet izboljšala rekord

CERVIA, 27. — Anna Maria Balboni Ravegnani je popravila danes svoj dosedanji rekord v smučanju na vodi na progi Pulj Cervia. 130 km dolgo progo je prevozila v 3.01'32" s poprečno hitrostjo 43 km na uro.

Svoj prejšnji rekord je popravila za več kot četrt ure. Balbonijeva je edina ženska, ki je doslej uspela priti iz Pulja v Cervio na vodnih smučeh.

MOTOCIKLIZEM

SASSUOLO, 27. — Večkratni svetovni motociklistični prvak Giacomo Agostini je potrdil, da bo tudi v sezoni 1971 dirkal na motorjih. «Rad bi zbral deset naslovov svetovnega prvaka,» je dejal sloviti dirkač, «kajti takega rekorda ni doslej postavil še nihče in ga bo tudi v bodoče težko izenačiti ali celo popraviti.»

Prad kratkim so se namreč razširile vesti, po katerih naj bi Agostini že letos presedlal z motorja v dirkalni avto. Sam je potrdil, da je dobil — s tem v zvezi — zelo vabljive ponudbe.

Poročali smo že, kako so v repentabrski občini počastili mladega domačega atleta Žarka Škabarja, ki je v finalu mladinskih iger v Rimu dosegel v metu bombe v svoji kategoriji prvo mesto. Na slikah (zgoraj): župan Guštin predaja zlato kolajno Žarku; (spodaj): predstavnik domačega prosvetnega društva je nagradil tudi Žarkovega trenerja Stojana Sancina

Na igrah Commonwealtha trije svetovni rekordi

EDINBURG, 27. — Kraljica Elizabeta je v okviru posebne slovesnosti zaključila 9. športne igre Commonwealtha, ki so potekale v znamenju več zelo dobrih rezultatov in pa hudih groženj. Kar se zadnjih tiče so bile naslovljene predvsem na kenijskega policijskega inšpektorja Kipčonga Keina, enega najboljših dolgoprogašev, kar jih premore svet. Keinu so neznanci grozili, da ga bodo med tekmovanjem ustrelili. To se ni zgodilo, toda Keino tudi ni zmagal: bil je šele tretji v teku na 5.000 m, v katerem je zmagal preskuševalec orožja iz Birminghama Ian Stewart, in to celo v času novega evropskega rekorda 13'22"8.

Kar se pa na splošno dobrih rezultatov tiče, so padli trije svetovni rekordi: en atletski in dva plavalna.

V atletiki je mlada Marylin Neufville (ki stalno zahteva od vseh, da njeno ime izgovarjajo po francosko) naravnost «pregazila» dosedanji najboljši čas 51"7 Francozinj Duclosove in Bessonove, ki sta ga

OSVOJENE KOLAJNE

Država	Z	S	B
Anglija	27	25	32
Avstralija	36	24	22
Kanada	18	24	24
Škotska	6	8	11
Kenija	5	3	6
N. Zelandija	2	6	6
Indija	5	3	4
Wales	2	6	4
Pakistan	4	3	3
S. Irska	3	1	5
Jamajka	4	2	1

postavili na evropskem prvenstvu v Atenah. Tekla je namreč sedem desetink bolje, in kar verjeti moramo njenemu trenerju, da bo Marylin prvo dekle, ki si bo privoščilo na 400 m čas pod 50 sekundami. Neufvillejeva se ni zadovoljila s svojim skoraj senzacionalnim svetovnim rekordom, ampak je takoj po njem na tiskovni konferenci bojevito obtožila Angleže rasizma (in še marsikaj drugega) ter je s svojimi izjavami povzročila med časnikarji hudo razburjenje.

Nato pa se je dekle (ki živi v Angliji že od svojega petega leta starosti) zaprlo v popolno molčečnost. Časnikarji ji kajpak niso ostali dolžni in so glasno podvomili v njeno ženskost, kajti Marylin je na zunaj bolj podobno moškemu, kot ženski, zlasti, ker ji tudi na obrazu pričenjajo poganjati dlake... Toda zlobna namigovanja je v kali zatrl uradni zdravnik, ki je potrdil da je Neufvillejeva popolna ženska in zato bodo njen dosežek tudi vpisali med ženske svetovne rekorde.

Ostala dva rekorda je prispeval mokri element. Najvidnejša protagonistka je bila mlada Avstralka Karen Moras, ki je popravila svoj dosedanji svetovni rekord na 800 m za nič manj kot 7 sekund (9'02"7). Nato pa so še Avstralke kot ekipa odvzele Američankam najboljši čas našega planeta na progi 4x200 m (7'50"8).

Veliki poraženec teh iger je Avstralec Ron Clarke, katerega uspoda preganja na vseh velikih tekmovanjih. Čeprav je postavil v preteklosti toliko svetovnih rekordov, kot je malokdo, ni na primer osvojil še niti ene olimpijske medalje. Brez medalj je ostal tudi tokrat v obeh startih (5.000 m in 10.000 m).

Na splošno je bila najuspešnejša Anglija, ki je zbrala skupno 84 medalj, vendar pa bolj blesti drugo mesto Avstralije, ker je ta osvojila 36 zlatih medalj, medtem ko jih imajo angleži le 27.

Levo: Marylin Neufville (17 let, 175 cm, 67 kg) s svojimi mišicami nič ne kaže, da bi bila ženska (pa je: to je potrdil uradni zdravnik). Tudi njeni rezultati so bolj moški kot ženski. Rojena je na Jamajki, od šestega leta biva v Londonu, kjer študira na Dibrooke Collegeju. Je izredno odločna in ne mara Angležev (zato je tudi odrekla svoje sodelovanje v britanski atletski reprezentanci na tekmovanju za evropski pokal). Njene potencialne možnosti so izredne, čeprav teče grdo. «Tečem kot pač tečem» se brani pred opazkami trenerja. Lepo res ne teče, zato pa hitro. Med tekmovanjem si lahko njene tekmice v glavnem ogledajo le njen — hrbet

Desno: svetlolasa Avstralka Karen Moras (16 let, 162 cm, 54 kg) je zadnje odkritje svetovnega plavalnega športa in njenega (slovitega) trenerja Carlila Forbesa. Njen čas na 800 m na letošnjih igrah Commonwealtha je bil boljši, kot skupni čas prvih dveh plavalcev na 400 m prosto moški na olimpijskih igrah v Helsinkih leta 1952. Fenomenalna plavalka vstaja vsak dan ob 4,15 zjutraj, ob 5. uri je v vodi, do 7. ure preplava že sedem km, po zajtrku (brez sladkorja, da bi se ne zredila) gre v šolo, popoldne ob 16. uri pa je zopet v vodi, v kateri ostane dve uri in pol. V postelji je vsak večer ob 21.30. Vsak dan! (Razen kadar postavlja svetovne rekorde, seveda...)

PO MLADINSKEM ATLETSKEM PRVENSTVU V BARIJU

Sprinterji v dobri formi

Malo obetajočih atletov med italijanskimi mladinci

Letošnje juniorsko atletsko prvenstvo je pokazalo, da ima v tem trenutku italijanska atletika precej solidne temelje, da pa nima nobenega atleta, ki bi v kratkem lahko dosegel vrhunske rezultate.

Najboljše so se izkazali sprinterji, med katerimi naj omenimo Menneo in Ossolo, ki sta na progi 200 m dosegla zelo dober čas 21"5. Razmeroma dober je bil Floren • ec Rosi na krajši progi. Nobenega presenečenja ni bilo v teku na 400 m, kjer je z lahkoto zmagal favorit Giovanardi, čeprav se je predstavil na tekališče z vročino. Zanimiv rezultat je dosegel mladi Buttari na visokih zaprekah. Zmagal je v 14"6, pokazal pa je dobro tehniko, zadovoljiv slog, hitrost in zagrizenost. Vse to obeta, da se bo iz njega v kratkem času razvil dober zaprekaš.

V ženski konkurenci naj omenimo Simeonovo, ki je osvojila prvo mesto v skoku v višino z značko 165 cm, kar je precej pod njenim rekordom, 173 cm, ki ga je dosegla prav pred kratkim. V delno opravičitev ji moramo šteti dejstvo, da se je tudi ona predstavila na zaletišče z mrzlico. Zmaga na progi 100 m z zaprekami je šla Martellijevi, ki je pritekla na cilj v 14"8, medtem ko je zmagala na isti progi brez zaprek Bolognesijeva s 12"1. V drugih ženskih disciplinah so zmagale Bonsangue na 200 m v 25"2, v disku je bila prva Grasselli z značko 39,80 m, v teku na progi 1500 m je presenetljivo zmagala Garganova pred bolj izkušeno Lovisolovo. Zmaga v kopju je šla Amicijevi z dobrim rezultatom 43,38, v skoku v daljino pa je osvojila prvo mesto Brunijeva s 5,79 m, pred Baucijevo, ki je skočila 5,65 m, prej pa so ji razveljavili zaradi prestopa skok, ki je meril vsaj 6,20 m.

Udeležba je bila torej zelo številna nismo pa zabeležili nobenega presenečujočega rezultata.

KOLESARSTVO

Felice Gimondi zmagal na dirki v Maggiori

MAGGIORA, 27. — Felice Gimondi je zmagal na tradicionalni kolesarski dirki za VN Balmoneja. Prvo mesto je osvojil z zelo prepričljivo vožnjo, saj je pustil za seboj vse sotekmovalce in je sam privozil na cilj. Njegova prednost na cilju je znašala skoraj minuto pred najbližjimi zasledovalci. Njegov podvig je še toliko pomembnejši, ker ga niso uspeli ujeti niti tekmovalci tako slovečih imen, kot so Bitossi, Motta, Dancelli in drugi.

LESTVICA:

1. Felice Gimondi, ki je prevozil 110 km dolgo progo v 3.03' s poprečno hitrostjo 36,066 km na uro;
2. Michele Dancelli 50" zaostanka
3. Franco Bitossi 1'
4. Vercelli
5. Balmamion
6. Motta
7. Moser Aldo
8. Chiappano
9. Diego Moser (vsi v času Bitossija)
10. Pella 3'50", zaostanka itd.

NA DIRKI ZA «VN MONTELUPO»

Polidori pred Gimondijem

MONTELUPO FIORENTINO, 27. — Giancarlo Polidori je zmagal v soboto na kolesarski dirki za «Veliko nagrado Montelupa» pred Gimondijem, ki se je uvrstil na 2. mesto.

Dirka je bila precej dolgočasna. Pričakovati je bilo veliko bitko med Gimondijem, Motto, Bitossijem in Dancellijem, do katere pa ni prišlo. Pričakovanj ni izpolnil niti Bitossi, ki je tekmoval na domačih cestah, a kljub temu ni nikoli aktivneje posegel v dogodke.

Dirka se je tako odločila praktično 20 km pred ciljem, ko je Gimondi šinil v ospredje, za njim pa se je pognalo še šest drugih tekmovalcev. Ta skupinica si je nato priborila manjšo prednost, katero je ohranila do cilja, na katerega pa so ubežniki privozili tako tesno drug ob drugem, da je morala zmagovalca pokazati fotografija.

Lestvica tega tekmovanja je bila naslednja:

1. Giancarlo Polidori, ki je prevozil 176 km dolgo pot v 4.15' s poprečno hitrostjo 41,412 km na uro. V njegovem času so prispeli na cilj še:
2. Gimondi (Salvarani)
3. Tumellero (Ferretti)
4. Vannucchi (Magniflex)
5. Laghi (Sagit)

ODBOJKA

V PISI

Tudi v povratni tekmi Bolgarija-Italija 3:1

PISA, 27. — Bolgarija je tudi v povratni prijateljski trening tekmi premagala Italijo s 3:1 (15:9, 11:15, 15:7, 15:2).

Srečanje je bilo zelo zanimivo in to tako za strokovnjake, kot za gledalce. Bolgarska državna reprezentanca sodi med štiri najmočnejše ekipe sveta in je tudi že osvojila naslov evropskega prvaka. Kljub temu pa se je morala zelo potruditi, da je uklonila Italijo, in to celo bolj, kot kaže izid. Bolgari so se izkazali kot odlični podajalci, zlasti so dobro dvigali žoge iz obrambne vrste in prav to jim je omogočilo, da so lahko nevtralizirali vse napadalne namene, s katerimi so od časa do časa hoteli domačini ukaniti nasprotnike. Italijanska reprezentanca se je na splošno zelo izkazala v napadu, manj pa v obrambi, v drugi črti. Kljub temu pa je odigrala res odličen drugi set.

Šesterki sta nastopili z naslednjima postavama:

BOLGARIJA: Tremev, Kraiče, Stalanov, Stojev, Aleksandrov, Simenov, Stojanov, Asov, Ivanov, Paulov, Ilijev, Slavoviv, Sivov.

ITALIJA: Nannini, Morandi, Barbieri, Ricci, Devoti, Bendandi, De Angeli, Nencini, Mattioli, Ronconi, Salemme, Fegino, Sibani, Innocenti.

MLADEN OLJAČA:

32.

KOZARA

Prevedel: Severin Šali

Pridruževali so se eden drugemu, zedinjeni; našli so v jami prostor zase in pustili prostor za tiste, ki bodo še prišli. In prihajali so, odreveneli in pripravljeni izpolniti svojo poslednjo dolžnost: da bodo pokopani drug ob drugem, kot je odrejeno.

Ko so z ledine prinesli zadnjega mrliča v jamo in ga položili zraven soseda, čigar kolena so štrlela pod šotorskim platnom, je major Ditter vzdihnil globoko in premagano. Tristo, si je rekel. Če ne bi štel, ne bi verjel. Ali je mogoče, da jih je toliko?

Vzdramil ga je glas podpolkovnika Henschla, ki je spregovoril v počastitev padlih. Rekel je, med drugim, da bodo v teh grobovih, v smrti, ležali skupaj nemški in hrvatski vojaki. Njihova žrtev je neprecenljiva, njihovo delo prehaja v zgodovino.

Po Henschlu je govoril podpolkovnik Rudolf. Rekel je, da bo bratstvo nemških in hrvatskih vojakov, skovano na ta način, v borbi, ostalo večno in neuničljivo.

Potem se je oglasil fra Avguštin. S križem v roki, v zamolkli tišini, ki jo je motil samo dež, je pel molitve za mrtve. Njegove besede so se izgubljale v dežju in grmenju, v regljanju mitraljezov in pokanju pušk in v bobnenju topov, toda fra Avguštin je prizadevno opravljal svoj posel, črn in leden kot usoda. Na koncu je dal oficirjem znamenje, da je končal obred.

Zagrmele so puške, zadnji streli na zemlji, katerih odmeva mrliči niso mogli slišati, čeprav je bila salva namenjena njim. Pok je odletel pod nebo in pogoltnil ga je veter.

Začelo se je zakopavanje. Težke ruše so se trgale in padale v jame, se razsipale po mrličih in pritiskale zeleno tkanino na truplih. Dež je lil, blato se je vleklo in lepilo za lopate in krampe, prst pa je padala in padala: težka, mokra, pacasta ilovica in črnica.

Rasle so gomile, dolge in rumene, pokrite s pravkar izkopano zemljo, ki jo je pral naliv. Nazadnje so narasle več kot pol metra nad travo in odpadlim listjem, ki se je lepilo za cevlje, lopate in ruše.

Na vzhodni strani, nad gomilami, vrhu glav pokopanih vojakov so zabodli v zemljo bele in črne križe, na hitro narejene iz hrastovih deščic ali samo iz dveh prekrižanih in z žebljem pribitih količkov, na katerih je bilo komaj mogoče zapisati ime padlega. Dež je pljuskal na križe in zdelo se je, da to sploh niso križi, ampak čudne, prav ta hip vzbrstele bilke. Čeprav jih je zalival dež, je bilo jasno, da se te bilke ne bodo ne razlistale ne racvetele, ker jim je kozarska zemlja pretrgala žile in korenine...

Ko se je Ditter vračal s pogreba, so mu rekli, da bo noč, ki se bliža, gotovo prav tako grozna kot prejšnje. Partizani še niso stisnjeni v obroč. So na eni in drugi strani ceste. Podnevi se umaknejo, ponoči napadejo. Krčevito se borijo za vsako ped zemlje, kot da je iz čistega zlata. Umaknejo se, potem pa vrnejo in jurišajo, da bi spet zavzeli izgubljene postojanke. Včeraj so podnevi desetkrat napadli Jugovićev Brijeg, da bi nam ga vzeli. Gredo v trumah, vpijejo, psujejo, izzivajo, vriskajo, s seboj pa vodijo ženske in otroke, goloroke in oborožene, ki tekmujejo v juriših, se kosajo z najpogumnejšimi in hočejo priti do orožja (če ga nimajo) ali ujeti živega nasprotnika.

Sicer pa Ditterju ne bo treba dolgo čakati, ko se bo lahko sam prepričal. Že nocoj, v prvem mraku, ali pa morda še prej, bodo začeli vpiti in napadati, spominjajoč na divjake, ko začenjajo nori ples.

«Od kod pričakujete napad?» je vprašal Ditter.

«Iz teme,» je rekel Henschel .«Napadajo od vseh strani, kot da lezejo iz zemlje.»

Ditter je vzdihnil, zroč hribe v dežju; hribi so ga spominjali na velikanske gomile, v katerih je pokopano vse, kar je plemenitega v ljudeh.

Turki so Bosno osvajali stoosemindvajset let, preden so njihove čete nazadnje le prišle v Banjaluko, v Bosanski Novi, v Krupo in Bihać. Nad šestdeset let je bilo to področje skoraj prazno, z vojaškimi utrdbami, ki so se polnile in praznile. Na avstrijski strani je vojska varovala soteske in prehode, preprečevala vpade roparskih hord. Posebno so bile nevarne turške konjeniške čete, sestavljene iz hitrih in drznih jezdecev, ki so bili oboroženi s sabljami, kopji in kiji, kasneje tudi s puškami. V teh četah so bili po hudodelstvu slavni zlasti janičarji. Po njihovih vdorih so bile mejne dežele izropane, ljudje so zbežali ali pa so jih odpeljali v sužnost.

Tako je Kozara ob reki Uni bila nad petsto let mejni kamen na meji med Vzhodom in Zahodom. Petsto let so Kozarjani branili ali napadali to mejo in niso se vezali z zemljo, ampak z orožjem. Od tod nemara njihova ljubezen do puške, ki jo imajo prav tako radi kot pesem in dekle. Začenši s knezom Vukcem, ki je gospodaril tem krajem 1396. leta, so Kozarjani raje nosili puško kot motiko, in kadar so morali umreti, so želeli, da bi padli v boju, s puško v roki, ker so imeli naravno smrt za sramoto in strahopetnost.

Predniki današnjih Kozarjanov so prišli semkaj pred nekaj sto leti, v selitvah pred Turki ali v turških odredih kot ulaci (konjeniki), kot martolozi (pešaki), kot kalauzi (vodniki), kot predhodnice ali komora, kot tlačani in sužnji, da bi okrog utrdb obdelovali zemljo in s hrano oskrbovali turško vojsko. Čakala jih je tuja in pusta zemlja. Zavoljo tega na njihovih pokopališčih ni spomenika, ki bi bil starejši od pet stoletij.

V zapiskih so priseljenci omenjeni kot lepi, postavni, krepki ljudje, saj drugačni res niso mogli biti: morali so pešačiti tedne, mesece in leta, celo od Raške do Sandžaka, to pa zmorejo le izbranci. Zapisano je, da so mnogi prišli bogati, z vozmi, polnimi blaga in dragocenosti. Jezdili so prelepe konje in gnali črede krav, volov, koz in ovc. Trpeli so le pomanjkanje žita, ker so morali zapustiti ali zavreči vse, kar bi oviralo selitev.

Razkropili so se po gozdovih, sekali bukve, hraste, cere, javore, breste, lipe, akacije, gabre in maklen, tesali temelje, slemena, ostrešja, drogove, trame in letve, gradili kolibe iz brun in vej, jih pokrivali s praprotjo in slamo, dvorišča pa ograjevali z visokimi, priostrenimi koli, da jih niso mogli preskočiti ne zver ne tat ne nasilnik.

Nekateri so se naselili v velikih hišah na meji zraven vojaških trdnjav, kjer so bili najbolj izpostavljeni. Njim so se pridružili begunci iz Like in Dalmacije, ki so se potikali po najemu, pazili na tuja ognjišča in začeli graditi svoje domačije na zemlji, ki so jo dobili brez težav, ker so stari lastniki pobegnili celo do Zagreba, do Kranjske in Djakova.

Ukvarjali so se tudi z ogledništvom: Avstriji so pošiljali načrte utrdb na meji, odkrivali soteske, ceste, prehode in steze, po katerih bi krščanska vojska najlažje osvojila Bosno. Ne vedoč, kaj bi počeli, s čim se ukvarjali, so nekateri kradli, ropali, ugrabljali in ubijali v razbojniških družinah.

Zaradi pogostih ubojev ali zaradi sporov s spahijami so priseljenci begali iz nahije v nahijo. Večkrat so morali izginiti tudi zato, ker je Turek, nadležnež in sladostrastnež, hotel komu ugrabiti hčer ali osramotiti sestro. Bilo je dovolj, da so prešli Uno, pa se jim je v drugem cesarstvu zabrisala vsaka sled...

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/I Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. sv. Frančiška 20 Telefon 37 338 95 823
Naročnina
Mesečno 950 lir — vnaprej, četrtletna 2.700 lir, polletna 5.200 lir, celoletna 9.600 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. SFRJ posamezna številka v tednu in v nedeljo 50 par, mesečna 10 din, letna 100 din.
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 28. julija 1970

Za SFRJ «ADIT» - DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1 telefon 22 207
Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 150, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice 150 lir. «Mali oglasi» 50 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».
Odgovorni urednik Stanislav Renko Izdaja in tiska ZTT - Trst

«VROČE LETO» ŠPANSKIH DELAVCEV

Gradbinci v Grenadi nadaljujejo stavko

Ostavka guvernerja španske državne banke zaradi afere «Matesa»

MADRID, 27. — Sindikalno vretje v Španiji je še vedno zelo živo. Pravzaprav bi lahko rekli, da «Španija preživlja že skoraj leto dni, ali celo več, pravcato «vroče leto», da ne govorimo o krajših razdobjih letnih časov. Po zadnjih vesteh gradbeni delavci v Grenadi še vedno stavkajo. Nekaj stotin se jih je zateklo v mestno prestolno cerkev, kjer uporno zahtevajo, naj oblasti izpustijo na svobodo njihove pripre te tovariše, ki so bili aretirani prejšnji torek.

V Bilbau je neka teroristična skupina organizacije ETA («baskovsko osvobodilno gibanje») napadla delegacijo ministrstva za stanovanja ter zažgala uradni arhiv. Člani organizacije ETA so sklenili, da izvršijo napad, ker so bili v prejšnjih dneh ubiti v Grenadi trije delavci.

V Gijonu so neznanci napisali po vseh zidovih osrednjega organa uradnih španskih sindikatov eno samo besedo z mastnimi rdečimi črkami: Grenada. Napisi so vidni od vsepovsod.

Stavkovno gibanje delavcev v Grenadi je odjeknilo tudi v Madridu, kjer so kovinarji podjetja «Perkins» in delavci podjetja «Standarda electrica» začeli stavkati v znak solidarnosti z gradbenimi delavci v Grenadi.

Na kraju sporočajo, da je minister za sindikate Garcia Ramal že prejel številne protestne brzojavke od raznih sindikalnih organizacij iz vse Evrope.

V okvir dogajanj na Pirenejskem polotoku spada tudi vest, da je bivši španski minister za finance Navarro Rubio podal ostavko s položaja guvernerja španske državne banke. Rubio je bil minister za finance od januarja 1957 do julija 1965, ko so ga imenovali za guvernerja španske državne banke. Bivši finančni minister je ena od najvidnejših osebnosti, ki so zapletene v znano afero «Matesa». Kot je znano, je ta družba prejela od države okoli 10 milijard pezet (nekaj manj kot sto milijard lir) v obliki kreditov za izvoz španskih proizvodov v inozemstvo (izvoz je bil v resnici le na papirju). Špansko vrhovno sodišče je pred časom zaprosilo predsednika španske poslanske zbornice («cortes») za pooblastilo uvedbe kazenskega postopka proti bivšemu ministru (Rubia je namreč imenoval za poslanca sam generalisim Franco ter je zato užival parlamentarno imuniteto).

Na drugi strani pa je treba zabeležiti dejstvo, da je Češkoslovaška podpisala v zadnjih dneh gospodarski in konzularni sporazum s Španijo. Sporazum je bil podpisan na španskem poslaništvu v Parizu. Na čelu španske delegacije je bil Antonio Garcia La Higuera, ki je generalni direktor za konzularne zadeve pri španskem zunanjem ministrstvu, češkoslovaško delegacijo pa je vodil ravnatelj za konzularne zadeve na češkoslovaškem zunanjem ministrstvu Bedrich Illek. Konvencija bo stopila v veljavo, ko bosta poslaništvi obeh držav v Parizu izmenjali zadevni noti. Pri tem gre za sporazum, ki so ga podpisali že razne druge države vzodne Evrope, in sicer Poljska, Romunija, Madžarska in v zadnjem času tudi Bolgarska.

Onesnažena voda škodi «pošasti iz Loch Nessa»

LONDON, 27. — Neki londonski znanstvenik je prepričan, da je «pošast iz Lock Nessa» poginila zaradi onesnaženja voda.

Lektor fiziologije na britanskem inštitutu naturopatije in osteopatije Douglas Drysdale je znanstveno utemeljil svojo trditev, vendar se zdi da se prebivalci Lock Nessa ne strinjajo z znanstvenikom. Trdijo namreč, da se je pošast v zadnjih časih prikazala še pogosteje kot običajno in jih je zadnjič prestrašila še v nedeljo ponoči.

Čudno bi bilo, da bi pošasti lahko škodila nekoliko onesnažena jezerska voda...

Bombna eksplozija v Manhattanu

NEW YORK, 27. — Pred neko agencijo «Bank of Amerika» v finančni četrti Manhattana je danes zjutraj eksplodirala bomba, ki je poškodovala vsa stekla bližnjih poslopij. Eksplozija ni povzročila nobenega ranjenca.

LONDON, 27. — Ko je osebje angleške letalske družbe «BEA» danes stopilo na letalo vrste «Trident», da bi redno odpotovalo, je glavni pilot našel na svojem mestu moškega v večerni obleki, ki je spal. Poveljnik je takoj poklical policijo, ki je zaslišala neznanca. Zdi se, da je moški sinoči čakal na letališču neko znanko, ki ni dospela ob najavljeni uri. Naveličal se je, vstopil na letalo in, ker je bila ura pozna, mirno zaspal. Policija skuša ugotoviti, kako je mogel moški mimo kontrol.

Norveški raziskovalec Thor Heyerdahl z ženo Yvonne in Carlom Maurijem ob dospetku na milansko letališče Malpensa. Hayerdahl in Mauri sta sestavljala posadko na papirusovem čolnu «RA-2», s katerim sta komaj preplula Atlantski ocean

POLETJE «V ZNAMENJU» POŽAROV

Veriga požarov v Toskani, Umbriji, Lombardiji, Apuliji in na Sardiniji

Obširni gozdovi - posebno borovi gozdički - popolnoma uničeni v nekaj urah

CAGLIARI, 27. — Vsako poletje pišemo in beležimo nesreče, ki so «tipične» za ta letni čas. Običajno gre za utopitve, zastrupitve ali infekcije. Tudi letos teh nesreč ne primanjkuje, zdi se pa da bo to poletje potekalo «v znamenju» požarov. Po obširnih požarih, ki so uničili hektare in hektare gozdov na francoski Modri obali pred nekaj tedni, divjajo sedaj mnogi in obširni požari v Italiji.

Mogočen požar je v soboto izbruhnil na Sardiniji v predelu Mamoe. Kljub trudu skupin gasilcev, karabinjerjev in prostovoljcev je požar uničil nekaj hektarjev gozda in umoril na stotine ovc. Veter je pihal s silo približno 80 kilometrov na uro in večkrat menjal smer, tako da niso gasilci istočasno utegnili menjavati svoje «strategije». Sicer so se pastirji — ki v tem predelu zelo radi pasejo svoje ovce in koze, kolikor je področje precej bogato — skušali oddaljiti, toda požar je bil hitrejši od njih. 61-letni Domenico Goddi iz Onanija je med reševanjem svojih ovac dobil hude opekline in bi bil skoraj podlegel plamenom, če ga ne bi drugi pastir rešil. Odpeljali so ga v bolnišnico v Nuoro, kjer so si zdravniki seveda pridržali prognozo. Poleg ovac je v plamenih poginilo tudi približno 300 koz.

Drugi požari so se še pojavili v okolici Nuora. Pri kraju Esterzilli je požar poškodoval tudi železniške tračnice, tako da so vlaki lahko vozili samo z velikimi zamudami. Sorazmerno lahko delo so gasilci imeli pri San Basiliu, kjer jim je uspelo v nekaj urah ustaviti požar. Pri Cagliariju so gasilci imeli precej dela v krajih Muravera, Quirra, Villamassargia in Carbonaia.

Pri Vogheri (Pavia) je požar uničil približno 200 borovih dreves. Ogenj je izbruhnil v občini Menconico v dolini Staffora. Takoj so prihiteli gasilci iz Voghere in prostovoljci, ki so po štirih urah težkega dela pogasili požar in tako rešili ostali del gozda. Verjetno je požar povzročil kdo, ki je brezbrižno odvrgel ogorek cigarete.

Popoldne je izbruhnil obširen požar v gozdovih, ki obkrožajo Terni. Ogenj je izbruhnil skoraj istočasno na treh različnih mestih, tako da gasilci niso vedeli, kje naj bi začeli: v Fontani della Mandorla, v Acqui Palombo in v Rocci san Zenone. Kmalu je požar predstavljal strnjen ognjeni obroč okoli mesta. Plameni so v nekaj urah zajeli nekaj kvadratnih kilometrov. Proti ognju se borijo gasilci iz Ternija, pomagajo pa jim tudi nekateri prostovoljci. Do pozne ure jim še ni uspelo, da bi požar vsaj na enem koncu omejili. Uvedli so seveda preiskavo, da bi ugotovili vzroke obširnega požara, ki ogroža celotno gozdno bogastvo na tem področju.

V San Gemignanu pri Sieni je 63-letni poljedelec Dino Bandini zažgal nekaj smeti in suhljadi. Nenadoma se je ogenj zaradi vetra raztegnil tudi na bližnji gozd. Moški, ki je precej kratkoviden je izgubil očala in se ni mogel oddaljiti od gozda. Plameni so ga obkolili in rešili so ga gasilci šele nekaj ur kasneje, ko so dokončno pogasili požar. Bandinija so odpeljali v bolnišnico, kjer bo moral ostati vsaj nekaj dni zaradi začetka zadušitve.

Šele danes zjutraj je gasilcem uspelo, da so dokončno pogasili požar, ki je izbruhnil že včeraj popoldne v borovem gozdu «Riva de' Tassali» med kraji Castellaneta in Ginosa, približno 40 kilometrov daleč od Taranta. Pri gašenju so sodelovale tudi posebne skupine vojaškega letalstva. Požar je v nekaj urah uničil precej kvadratnih kilometrov borovih gozdov in nekaj lesenih vikend hišic. Že včeraj popoldne so morali stanovalci teh poslopij — v glavnem gre za turiste — zapustiti domove, da so se izognili plamenom, ki jih gasilci zaradi lahnega vetra niso mogli ustaviti. Uspelo pa jim je, da so obvarovali hotel, ki je v bližini. Danes zjutraj se je tudi začel spet redno odvijati železniški promet na progah Taranto - Reggio Calabria in Taranto - Potenza, ki so ga sinoči prekinili, kolikor tračnice za nekaj kilometrov prečkajo prav borov gozd, kjer je bilo glavno žarišče.

NAHA (Okinawa), 27. — Letalo vrste «DC 8» družbe «Flyng Tiger Line» ki ga je imelo v zakupu vojaško ameriško letalstvo za prevoz blaga, je strmoglavilo v vodo. Nesreča se je pripetila približno 100 metrov daleč od letališča Nahi, ki je glavno mesto otoka Okinawa. Zdi se, da je letalo zadelo v korališče. Vse štiri osebe, ki so potovale na letalu, so umrle.

PRINCETON (New Jersey), 27. — Skupina znanstvenikov princetonske univerze, ki študirajo premike zemeljske skorje, je ugotovila da je zemeljska površina sestavljena iz skalnatih plošč, ki se stalno premikajo. Skupini je pomagala tudi ameriška mornarica, ki je omogočila da so znanstveniki lahko razpolagali z mnogimi podatki in statistikami, ki so jih sestavili na podlagi poizkusov na dnu Atlantskega oceana.

MELBOURNE, 27. — Dr. James McNamara in dr. Francis Varburton sta danes izjavila, da sta ugotovila vzroke smrti komaj rojenih otrok. Zdravnika sta v zadnjih letih izvedla obdukcije na stotinah dojenčkovih trupel in ugotovila, da povzročajo smrt teh otrok — ki umrejo brez vidnega vzroka — posebni virusi. Dr. McNamara je izjavil, da v približno 50 od sto primerov so to običajni virusi gripe ali te bolezni sorodnih virusov.

Atensko sodišče obsodilo palestinska gverilca

ATENE, 27. — Atensko sodišče je obsodilo Eliasa Dergarabedjana na 18 let in 2 meseca zapora, Mansura Murada pa na 11 let, tri mesece in 15 dni zapora zaradi napada na urade izraelske letalske družbe «El Al». Kot je znano, sta arabska diverzanta napadla izraelsko letalsko središče na atenskem letališču 27. novembra lani. Pri tem je izgubil življenje neki grški otrok, 14 ljudi pa je bilo ranjenih.

Atenski sodniki so izrekli razsodbo pozno v nedeljo po polnoči.

Domnevajo, da bo razsodba pravzaprav ostala le na papirju, ker bodo grške oblasti osvobodile oba arabska gverilca 22. avgusta. Pravijo, da je grška vlada sprejela ta sklep zaradi nedavnega primera preusmeritve poleta letala vrste «Boeing 272», ko je 57 potnikov čakalo več ur na osvoboditev na atenskem letališču potem, ko so se letala polastili palestinski borci za svobodo.

Razsodba atenskih sodnikov ni zadovoljila staršev ubitega otroka.

Zaprta za dolgolasce albanska meja

KOPENHAGEN, 27. — Danska je spet vzpostavila diplomatske odnose z Albanijo. Njen sedanji poslanik v Beogradu, bivši minister Tyge Dahlgaard, je že izročil v Tirani poverilne listine predsedniku albanske ljudske skupščine ter je tako postal tudi poslanik danske države v Albaniji. Zdi se, da je prišlo do tega pomembnega diplomatskega koraka posebno zaradi turističnih zahtevkov.

Že letos spomladi je neka skandinavska turistična agencija organizirala potovanja z letalom v Albanijo. Sedemdnevno bivanje v dobrem albanskem hotelu stane skupaj s prevozom z letalom okoli 300 francoskih frankov. Turisti iz Danske in drugih severnih dežel so baje zelo navdušeni, moti jih le dejstvo, da je treba čakati na vstopni vizum najmanj dva tedna. Moške pa moti baje še neka druga nevšečnost: albanski policisti prisilijo namreč vse dolgolasce in bradate moške, da se primerno ostrižejo, oziroma obrijejo.

ATENE, 27. — Inženir iz Milana Luigi Colombino je izgubil življenje včeraj med podvodnim ribolovom pred grškim otokom Astakos. Verjetno je Colombino brez primernih priprav zašel v preveliko globino.

PO GENOVSKEM PREKLICANEM UKREPU

V Italiji vedno bolj pereč problem onesnaženih voda

V Rimu in Milanu dnevno jemljejo vzorce vode za analiziranje - Onesnažena voda je lahko posredno ali neposredno škodljiva človeškemu organizmu

RIM, 27. — Zelo aktualno je zadnje čase v Italiji, kakor tudi v mnogih drugih obmorskih državah, vprašanje onesnaženja voda. Posebno pereč je ta problem v državah, ki imajo bogato indstrijo. V glavnem se v morsko vodo stekajo vsi odtočni kanali večjih industrijskih obratov in tovarn, poleg seveda običajnih odtočnih kanalov in grezniс. Morska voda v daljšem času sama uniči vse strupene in škodljive snovi, vendar potrebuje ta proces precej časa. Če v morje odteka preveč škodljivih snovi in to vsakodnevno, jih morje samo ne more uničiti in odstraniti. Ob obrežju je tedaj voda onesnažena, kar predstavlja precejšnjo nevarnost za ljudi, posredno in neposredno.

Neposredno je onesnažena voda škodljiva človeškemu zdravju, ko se ljudje v njej kopajo. Vsaka manjša rana lahko sprejme škodljive mikrobe ali strupe, poleg tega pa moramo upoštevati, da kopalci lahko popijejo večjo ali manjšo količino pokvarjene vode. Kakor je nevarna za človeka, tako je taka voda nevarna tudi za morsko favno. Ker predstavljajo ribe zelo priljubljeno jed, ni redka tudi zastrupitev z njimi. To je način neposrednega škodovanja človeškemu organizmu.

V nekaterih krajih, kjer industrijski odpadki redno odtekajo v morje, so zdravstvene oblasti izdale ukaz, da se voda občasno razkužuje. V nekaterih krajih pa so komaj letos začeli redno pregledovati in analizirati vzorce morske vode.

Pred kratkim je neki genovski sodnik izdal ukrep, ki je prepovedoval kopanje v bližini odtočnih kanalov. Čeprav je ukrep določal 200 metrov kot varnostno razdaljo od odtočnih kanalov, je bilo dejansko kopanje prepovedano na vsej genovski obali, saj so odtočni kanali v manj kot 400 metrov razdalje eden od drugega vsaj na delu, kjer so kopališča ali pa prosta plaža. Ukrep so še isti dan uradno preklicali, ker ni bil postopek pravilen, tudi ni za take ukrepe pristojen sodnik, temveč zdravstveni urad v okviru občinske uprave. Čeprav ta ukrep ni nikoli bil veljaven, je vendar sprožil precejšnje zanimanje bodisi oblasti, bodisi javnosti v zvezi z onesnaženo vodo.

V Italiji se je sedaj v različnih krajih delajo redni poskusi z morsko vodo. V Rimu že nekaj dni redno jemljejo vzorce morske vode ob vsej obali, da jih bodo podrobno pregledali, primerjali in primerno ukrepali. Vzorce jemljejo v globini 1,20 m pred vsemi kopališči ali v bližini prostih plaž.

Vendar se ta problem ne pojavlja samo v obmorskih mestih. Onesnaženje je zelo pogosto tudi v rekah, saj se ljudje kopajo tudi v teh, poleg tega, da črpajo iz njih vso pitno vodo. Zdravstvene oblasti v Milanu so tako začele s pregledovanjem in analiziranjem vodnih vzorcev vseh rek v milanski pokrajini. Milanski pretor je v zadnjih dneh dobil mnogo pisem milanskih meščanov, ki ga spodbujajo in podpirajo pri tem delu. Saj se vsi prav dobro zavedajo, da mimo tega problema moremo iti in da postaja vsak dan bolj pereč.

Ko govorimo o onesnaženju voda ne smemo pozabiti, da je to le ena stran problema, ki zajema ne samo vodo, temveč tudi zrak in sploh ambient v katerem živimo. Za rešitev je potrebna moderna urbanistična ureditev in vrsta ukrepov, ki naj bi moderni družbi zagotovili nekako varnost. V Ameriki in drugih bolj industrializiranih državah, kjer je tudi standard nekoliko višji, študirajo ta problem že nekaj let in so že sestavili lestvico, ki točno določa, kje nastaja nevarnost za človeka. V Italiji so se oblasti takih študij komaj lotile.

MED NEREDI V HOUSTONU

1 mrtev in 7 ranjenih v spopadih s policijo

Voditelj črnske «ljudske stranke št. 2» je izjavil, da jim je policija nastavila past 23 oseb je aretiranih, 50 pa zadržanih

HOUSTON, 27. — Med neredi in spopadi s policijo, do katerih je prišlo sinoči v Houstonu, je ena oseba izgubila življenje, sedem jih je bilo hudo ranjenih, mnogo pa aretiranih.

Po izjavah načelnika houstonske policije J. Norrisa se je vse začelo, ko sta dva policista skušala ujeti nekega «oboroženega» črnca. Med begom se je mladenič zatekel v bližnjo cerkev, toda verniki so ga spodili.

Tedaj so prihiteli pred cerkev člani «ljudske stranke št. 2» — to je organizacija podobne «črnim panterjem» — katere sedež je v bližini cerkve. Skušali so braniti in pomagati tovarišu, ko se je začelo streljanje. Policisti so medtem namreč splezali na streho neke baptistične cerkve, da bi lahko z najvišje točke «sledili» dogajanju. Agenti trdijo seveda, da so najprej začeli streljati demonstranti in da so bili prisiljeni streljati, ker bi v nasprotnem primeru bilo po njih. Zdi se pa, do so prvi začeli streljati policisti.

Kakor smo že omenili je med streljanjem izgubil življenje 21-letni črnec Carl Hampton, leader «ljudske stranke št. 2». Mladeniča so ranjenega odpeljali v bolnišnico, zaradi hudih ran pa je tri ure kasneje izdihnil. Ranjenci so vsi črnci, razen študenta — belca — iz Dallasa, ki pripada organizaciji «študentje za demokratično družbo».

Sedež «ljudske stranke št. 2» je v južnovzhodni črnski četrti. Ko so policisti po neredih preiskali sedež, so v njem našli razno orožje in municijo. Vsi člani so seveda zapustili sedež. V zvezi z neredi je policija aretirala 23 oseb, približno 50 pa jih je samo zadržala in zaslišala. V tej skupini je bilo mnogo oseb, ki so se popolnoma slučajno znašle v četrti, ko so začeli neredi.

Ovin Duncantell, eden od voditeljev «ljudske stranke št. 2», je izjavil, da je policija Hamptonu in drugim nastavila past, oni pa so se ujeli ker si je niso pričakovali. Povedal je, da so vsi člani organizacije bili zbrani na sedežu, da bi razpravljali o pridobitvi novih sredstev, s katerimi naj bi plačali kavcije za člane - črnce, ki so v raznih zaporih. Ko so izvedeli, da so policisti na strehi bližnje cerkve, so poslali enega od članov, da bi pogledal kaj se dogaja. Mladenič se ni vrnil. Počakali so še nekaj časa, nato pa poslali manjšo skupino, da bi ugotovili, kaj se mu je zgodilo. Tudi ta se ni vrnila. Kasneje so izvedli, da so pilicisti nekatere aretirali, drugi pa so bili v bolnišnici ranjeni. «Mi nismo na noben način kršili zakona,» je zaključil svoje izjave.

Spopad se je ponovil nekaj ur kasneje, ko so neznanci zagnali proti neki banki in nekaterim trgovinam v isti črnski mestni četrti nekaj bomb «molotov». Takoj se je na mestu pojavilo približno 250 policistov, ki so že spet izvršili številne aretacije. Skupno je bilo aretiranih približno 60 oseb, priprtih pa nad 100. Ni še znano točno število ranjenih.

«Praška pomlad» in trgovina z uranom

PRAGA, 27. — Češkoslovaški dogodki pred dvema letoma, ko je prišlo do vojaške zasedbe Češkoslovaške republike, dobivajo točnejše in izrazitejše obrise po zadnjih izjavah uradnih krogov v zvezi z vprašanjem izvoza češkoslovaških jedrskih proizvodov.

V tej zvezi je nekaj poročal praški radio, obširneje pa so vprašanje obdelovali krajevni časopisi.

Češkoslovaška ima bogata ležišča uranove rude blizu Jachimova in Pribama, v Doljni Rozinki na Moravskem ter v Spiski Novi Vesi na Slovaškem.

Po poročanju radia Praga in komentarjih krajevnih časopisov je posebna komisija Češkoslovaške republike, ki je bila ustanovljena pred dobrima dvema letoma, to je za časa tako imenovane «praške pomladi» zagrešila vrsto hudih napak, če ne celo izdajstev. V današnjih komentarjih se očita tej komisiji, da je skušala «razbiti sovjetski monopol nakupa češkoslovaškega urana in da je skušala trgovati s to prvino ne da bi upoštevala mednarodne dolžnosti Češkoslovaške». Današnji komentatorji izvajajo te zaključke na podlagi izjave proizvajalcev, ki so pred dvema letoma, po avgustovskih dogodkih izjavili: «Niti en gram urana okupatorjem».

Vedno po mnenju današnjih komentatorjev so ljudje, ki so skovali načrt, da bi prodajali uran zahodnim državam, zagrešili izdajstvo na škodo «socialističnega tabora» in da so kompromitirali jedrsko ravnotežje v svetu ter sam obstoj socialističnega sveta in trajnega miru na svetu.

Letalo pristalo na pšeničnem polju

CIVITAVECCHIA, 27. — Turistično letalo, na katerem so se vozile štiri osebe, je zaradi nenadne okvare na motorju moralo pristati na pšeničnem polju pri kraju «La Scaglia» približno 2 kilometra daleč od Civitavecchie. Potniki — zdi se švicarskega državljanstva — niso utrpeli nobene poškodbe, letalo pa se je pri prisilnem pristanku poškodovalo na zadnjem delu.

VIETRI SUL MARE, 27. — Francesco Anastasio, 38-letni delavec, je danes zjutraj na poti v tovarno našel črno torbo, v kateri je bilo približno pet milijonov lir. Poiskal je lastnika torbe in mu je izročil. Lastnik je bil državni funkcionar, ki je pozabil torbo pred nekim barom, ko je popil jutranjo kavo.

Barvni televizor

(Nadaljevanje s 4. strani)

Tudi o teh bi se dalo veliko pripomniti. Predvsem to, da so za televizijo že snemali v barvah. Te filme so nato prikazali televizijskim voditeljem v posebni dvorani RAI - TV. Po dolgotrajnih raziskavah pa barve niso delovale pravilno, sinja barva se je kmalu spremenila na ekranu v živo rdeco, rdeča v sinjo. Tehniki so začeli iskati napako, po dolgem iskanju je nekdo vprašal, če so pri snemanju uporabljali televizijske barve. Začudeno so se spogledali, kaj to pomeni. Preložili so sestanek.

Medtem je prišlo na dan, kako je z občutljivostjo filmskih trakov. Da bi to pojasnili, naj problem nekoliko poenostavimo. Recimo, da je koeficient za barve pri očesu 1000, film ima veliko nižji koeficient občutljivosti za barve, ki znaša v razmerju z očesom 300. Še nižji koeficient velja za elektronsko napravo, ki oddaja televizijski film, ta koeficient občutljivosti za barve znaša 30. Za film torej, ki ga nameravajo predvajati na malem ekranu, bi morali pri snemanju uporabiti močno razsvetljavo. Toda močna razsvetljava spremeni barve, če niso igralci na poseben način našminkani in tehniki do podrobnosti ne poznajo spreminjanja barv. To spreminjanje so videli televizijski voditelji med poskusnim predvajanjem. Skoraj ves material, ki se ga doslej snemali za televizijo v barvah, bodo torej morali vreči stran.

Delo bodo morali znova začeti z osebami, ki bodo specializirane za barvno televizijo. Za sedaj torej ni še nič novega na področju barvne televizije. Že prej je bila cena zanjo visoka, z novimi tehnikami pa bi bila še višja. Treba bo znova pregledati sistem produkcije in njeno ceno. Doslej pa še vedno niso spremenili urnika barvnih sporedov. Dve uri na dan za začetek in po desetih letih štiri. Medtem pa bo reklamni oddelek storil vse, da bi potencialne kupce prepričal, naj kupijo barvni televizor, ki bo stal «le» pol milijona lir.

London — Leslie Caron je pred časom snemala v Izraelu film, v katerem je igrala glavno in zanjo nekoliko nenavadno vlogo nune. Težko si je zamisliti Leslie v nunski obleki...

ZAGONETNA SMRT NEMŠKEGA STROKOVNJAKA

Smrt ali samomor na Sinji obali

Nemški učenjak je bil strokovnjak na področju spolnih vprašanj

PARIZ, 27. — Zagonetna smrt nemškega profesorja Hansa Gieseja na obali Saint Paul de Vence pri Nici še vedno vzbuja pozornost policijskih oblasti in občinstva na tej mednarodni kopališki obali, ki teče od Nice čez Cannes do slovitega središča Saint Tropez, kjer se zbirajo najbolj znane osebnosti filmskega sveta.

Profesorja Gieseja so našli mrtvega prejšnjo soboto na ovinku ceste kakih 30 metrov nižje v prepadu. Po bežnem pregledu trupla so policisti sklenili, da gre verjetno za samomor. Pozneje pa so nastali zapletljaji, ki so dali slutiti policijskim organom, da se za to navidezno smrtjo zaradi «samomora» skriva morda kaj drugega, ali točneje povedano morda kak zločin. To domnevo je potrdilo dejstvo, da je policijski zdravnik prepovedal pokop trupla preden bi izvršili obdukcijo. To daje slutiti, da je policijski zdravnik upravičeno sumil, da se morda za namišljenim samomorom skriva pravcati zločin.

Vesti o življenju hamburškega profesorja so do sedaj zelo pičle. Gotovo je, da je moški star komaj 50 let in da je doma iz Frankfurta. V Hamburgu je vodil inštitut za seksologijo ter je bil eden od najbolj priznanih strokovnjakov na tem področju, tako da so ga sploh imenovali za nemškega dr. Kinseya.

Ves dogodek je zavit v popolno meglo. Gotovo je, da je nemški profesor prišel na «Sinjo obalo» v družbi z ženo in prijateljem. Gre za njegovega prijatelja Clauda Hartmanna, ki se je izdajal za gledališkega igralca. Zdi se, da je Hartmann zapustil Giesejevo vilo pol ure prej kot se je profesor podal na večerni izlet ob morski obali. Policijske oblasti pa so tudi ugotovile, da se je Hartmann malo prej hudo skregal s profesorjem. To se je zgodilo prejšnjo sredo, malo pred časom, ko je prof. Giese izginil brez sledu, ali vsaj dokler ni prišlo do najdbe njegovega trupla.

Že sam profesorjev poklic (strokovnjak za seksologijo) lahko napoti preiskovalce v določeno smer, se pravi na odkritje določenega krivca, ki bi utegnil biti povezan s svetom homoseksualcev. Policija je sicer vzela v poštev med drugim tudi to domnevo, toda ni opustila preiskave na vseh drugih področjih. Med drugim so ugotovili, da je bil nemški profesor v prijateljskih stikih z nekim diplomatom, ki se baje piše Lieber in z nekim drugim moškim, ki mu je ime Martin. Te podatke je posredovala francoskim policijskim organom policija Nemške zvezne republike.

Prof. Giese je bil specializiran na področju nevropsihiatrije ter se je ukvarjal posebno z vprašanji spolne perverzije. Širši javnosti je znan, ker je napisal dve knjigi, in sicer «Homoseksualni človek v svetu» in «Psihologija spolnosti».

Neapelj — Plaža v Posillipu: Onesnažena voda in smeti na plažah, otroci pa se nedolžno igrajo